

LIST IZ MARKOVCEV

ISSN 1580-3554

Glasilno občine Markovci Leto 10, št. 2 - marec 2009

Kako ravnati s kosovnimi odpadki?

Leto je naokrog in to je čas, ko smo zamenjali pohištvo, razne gospodinjske aparate, televizijske sprejemnike ali kaj drugega in večina nas ima v mislih njihovo odstranitev.

S tem obvestilom vas želimo obvestiti, da bo letošnja akcija zbiranja gospodinjskih kosovnih odpadkov potekala drugače kot v prejšnjih letih. To pa predvsem iz razloga, ker smo bili v lanskem letu s strani republiške inšpekcije za okolje in prostor opozorjeni, da način zbiranja in odvoza »od vrat do vrat« ni primeren in dovoljen. Vsaka občina bi že morala imeti svoj Zbirni center, kamor bi lahko vsak njen občan med letom sam dostavil, česar več ne potrebuje. Ker teh lokacij občine nimajo, bomo zbiranje in odvoz

letos vsekakor izvedli, vendar na drugačen način. Za vsako občino bomo določili zbirna mesta, na katerih bosta dva zabojnika večjega volumna, kamor bodo občani sami dostavili gospodinjske kosovne odpadke. Na lokacijah bo prisoten naš delavec, ki bo nadziral sprejem gospodinjskih kosovnih odpadkov.

Z izvedbo bomo začeli zadnji teden v marcu. Obvestila bodo vključena gospodinjstva prejela vsaj teden dni pred zbiranjem. Že naprej vas moramo obvestiti, da bomo sprejemali samo tiste vrste odpadkov, ki so navedeni v spodnjih alinejah, zato vas že vnaprej prosimo, da nam ne dostavljate ničesar, kar ni v navodilih! Tudi dostava in puščanje odpadkov na navedeni lokaciji po terminu zbiranja ni dovoljeno!

Med gospodinjske kosovne odpadke spadajo:

- vse vrste sobnega pohištva,
- vzmetnice, talne obloge,
- orodje, oprema, igrače, razni sodi, vrtno orodje (kmetijsko ne!), otroške igrače, vozički ...,
- športni rekviziti (kolesa, smuči, jadralne deske ...),
- manjša sanitarna oprema (umivalniki, školjke, pipe ...),
- bela tehnika (hladilniki, zamrzovalniki, pralni in sušilni stroji, štedilniki ...),
- električni aparati (televizorji, radijski sprejemniki, gospodinjski aparati ...).

Opadki, ki ne spadajo med gospodinjske kosovne odpadke, so gume, gradbeni materiali, avtomobilske školjke in deli, sodi z vsebino, stiropor, tekstil ...

Še posebej vas želimo opozoriti, da lahko med letom vsako vključeno gospodinjstvo v redni odvoz samo dostavi kosovne odpadke na Zbirni center Gajke.

Obratovalni čas centra za ravnanje z odpadki

	V ZIMSKEM ČASU	V LETNEM ČASU
VSAK DELOVNIK	OD 8.00 DO 17.00	OD 8.00 DO 20.00
OB SOBOTAH	OD 8.00 DO 14.00	OD 8.00 DO 14.00

**OB NEDELJAH IN PRAZNIKI JE ZA VSE DOVOZE CENTER ZAPRT!
PRED VHODOM V CERO GAJKE ODLAGANJE ODPADKOV NI DOVOLJENO!**

Čisto mesto Ptuj d.o.o.

Zakaj divja odlagališča?

Čisto okolje v občini Markovci? Ekološka zavest posameznikov? Reka kot vir življenja? Mimoidočega kar zmrazi ob pogledu na odvržene smeti v Stojncih tik ob reki Dravi. Ali res ne zmoremo toliko ekološke zavesti, da bi smeti odložili na mesto, kamor sodijo? Ko jih povzročitelj naloži na prikolico, ima verjetno enako razdaljo do Čistega mesta kot do struge Drave na težko dostopnem mestu. Na Čistem mestu jih odloži brez stroškov in brez posledic, kar pa ne velja za okolje. Evropa nas je že obsodila, ker ne kaznujemo povzročiteljev onesnaževanja okolja. Moja trditev je, da kaznujemo

tudi sami sebe. Najprej nam je neprijetno (verjamem, da večini) in obračamo oči vstran, živeti moramo v nečistem in ekološko spornem okolju, nato pa nas udari še po žepu. Občinski uslužbenec mora namreč z občinskim vozilom priti do smeti, jih naložiti in odpeljati na Čisto mesto. In to na račun občinskega proračuna - torej našega denarja. Dvignimo zavest. Odlagajmo smeti tja, kamor sodijo. Naj bo vsak mesec mesec čistega okolja. Ločujmo odpadke, uporabljajmo »čiste otoke«, vozimo kosovne in druge odpadke na brezplačno deponijo na Čisto mesto. Nekdo se trudi in nam nudi možnosti - izkoristimo jih!

MBK

OBČINA MARKOVCI

ORGANIZIRA

SPOMLADANSKO ČISTILNO AKCIJO

na celotnem območju
OBČINE MARKOVCI

Akcija bo potekala
v soboto, 28. marca 2009,
od 8. do 13. ure

V akcijo vabimo vse občane, društva in mladino. Informacije dobite pri predsednikih vaških odborov. Zbirna mesta so pri vaško gasilskih domovih po vaseh. Vse ljubitelje narave in čistega okolja vabimo, da se nam pridružite.

V primeru dežja akcija odpade.

Konrad JANŽEKVIČ
Predsednik
odbora za okolje in prostor

Vabljeni !

Razmišljanje o resnici

S pepelnično sredo smo kristjani stopili v postni čas. To bi naj bil štiridesetdnevni čas priprave na Veliko noč. Cerkev nam ponuja razna sredstva za polno doživljanje tako posta, kakor potem vrhunca te priprave - to je Velike noči. Post ni samo v odpovedi mesnim jedem, ampak je pot učenja, kako biti srečen s preprostimi stvarmi, kako se osvoboditi mrtvih stvari. Postiti se pomeni: s hvaležnostjo uživati v preprostih, majhnih radostih, se razveseliti velikih darov, ki jih smemo vsak dan prejeti iz Božje roke. Bog nam po vsaki cvetoči roži sporoča, da nas ima rad. V vsakem ptičku, ki poje, slišim božjo ljubezen, in po vsaki roki, ki me varuje, čutim božjo skrb zame. Pravi post nima nič skupnega s stradanjem. Postiti se sploh ni nekaj negativnega, ampak je pozitiven postopek. Post je proces osvoboditve, proces nadaljnega človeškega razvoja, veselja do življenja. Postiti se ne pomeni živeti v revščini samo z vodo in kruhom in samo s streho nad glavo. Post pomeni učiti se, biti z malim zadovoljen, se upreti dušenju v bogastvu, se z nasmehom posloviti od vsega odvečnega!

Eno od močnih sredstev postnega časa je tudi premišljevanje božje besede. Ta beseda je vedno aktualna, živa in kot pravi apostol Pavel ostrejša kakor vsak dvorezen meč. Ena od postnih nedelj nam bo spregovorila o resnici. Resnica je včasih boleča, boleča predvsem zato, ker nas lahko zadene tam, kjer bi najmanj pričakovali. A vendar, resnica nas bo osvobodila. Resnica je kot kopriva, pravi pregovor: če se je dotakneš, te zapeče, če jo pa krepko primeš, ti ne more ničesar. Mnogi menijo, da ni sodoben tisti, ki se sprašuje po resnici. To, kar vidiš in otipaš, kar ti je pokazal nek poskus, to je resnica, drugega pa ni. Posledica tega, da ljudje ne iščejo resnice, da se ne sprašujejo po smislu svojega življenja in življenja bližnjega, se kaže v tem, da v sebi nimajo zdravega ponosa, da so v sebi negotovi, da jim manjka neka trdnost.

Kitajski pregovor pravi: »Kdor išče resnico, jo mora znati prenesti!« Resnica je zahtevna, najbolj zahtevna stvar. Ne čudimo se torej evangeliju, ki pravi: »Luč je prišla na svet, pa so ljudje bolj vzljubili temo kot luč, zakaj njih dela so bila hudobna. Kajti vsak, kdor dela hudo, sovraži luč in ne hodi k luči, da se ne bi spričala njegova dela!«

V mesecu marcu sta praznika, ki nam spregovorita o materinstvu in očetovstvu. Praznik sv. Jožefa nam predstavi krušnega očeta Božjega sina. Praznik Gospodovega oznanjenja pa nam predstavi Marijo, Jezusovo mater.

Poklicev biti oče ali biti mati se nihče ne more naučiti v nobeni šoli. Očetje in mame se tega poklica učijo vsak dan sproti. Vsak dan prinese nove skrbi in nove radosti, ki se jih ne da opisati, ampak se jih mora doživeti.

Skrivnost očeta in mame je v treh besedah: ljubezen, žrtev, odpoved. Ni ne mame ne očeta brez odpovedi, brez žrtve, predvsem pa ne brez ljubezni. Taki očetje in take matere so potrebne otrokom, narodu in domovini. Na takih ljudeh svet stoji. Očetje in mame, ki teh lastnosti nimajo, so kakor drevo brez soka, brez korenin. Očetje in matere stopite pogumno na pot svojega poklica, svojega poslanstva! Takšno je moje mnenje, prepričanje. In vaše? Lahko je tudi drugačno.

župnik Janez Maučec

LIST IZ MARKOVCEV je glasilo občine Markovci, ki glasilo tudi izdaja. Uredniški odbor: Ivan Liponik, Hedvika Rojko, Alenka Rožanc, Darko Meznarič in Marija Prelog. Odgovorna urednica: Mojca Zemljarič. Slika na naslovnici: Pust 2009, foto: MZ. Oblikovanje in priprava na tisk: Grafic butik, Borut Lindič s.p., Gajevci 12, Gorišnica.

Tisk: MI BO TISK d.o.o.. Natisnjeno 1250 brezplačnih izvodov.

Naslov uredništva: Markovci 43, 2281 Markovci. Telefon: 788 88 80

Strani na internetu: www.markovci.si

Kdo si želi (potrebuje) bioplinsko napravo in elektrarno v Sobotincih?

Za farmo v Sobotincih (nazadnje farma govejih pitancev) je kar pestra zgodovina, kot je pestra naša polpreteklost. Vaščani Sobotincev smo ves ta čas živeli z njo v razmeroma dobrem sožitju. Danes temu naenkrat ni tako. Kaj se je zgodilo?

Zadnji »družbeni« lastnik Perutnina Ptuj je v nekem trenutku, iz nam neznanih razlogov, opustila rejo govejih pitancev. Objekt je nekaj časa sameval in očitno »iskal« novega lastnika. Interes je izkazala tudi občina Markovci, ki pa s svojo ponudbo ni uspela. Lastništvo je pridobil zasebnik, ki je ponovno začel z vzrejo govejih pitancev.

S ponovnim zagonom farme so se začeli prvi večji nesporazumi med vaščani in novim lastnikom farme. Vzrokov je več, najpomembnejše naštevamo v nadaljevanju. V času, ko farma ni obratovala, smo vaščani uvideli, kako moteč objekt je tako velika farma. Novi lastnik se sploh ni odzival na težave vaščanov, ki jih je povzročilo ponovno obratovanje farme, ob, po mnenju večine, popolnem prezrtju minimalnih okoljskih standardov (naj samo spomnimo, da se ob znanem izlitju gnojevke v letu 2007 sploh ni odzval, ozirom se je odzval z obtožbami na račun vaščanov). Upošteva lokacijo objekta (farma je praktično sestavni del vasi), uporaba velike mehanizacije ob danih cestnih povezavah, so vplivi na okolje takšni, da bistveno poslabšujejo kvaliteto življenja v vasi in vrednost nepremičnin na tem območju je občutno nižja, kot bi bila sicer.

Zaradi navedenega smo vaščani Sobotincev in sosednjih vasi že takrat zahtevali, da se tovrstna proizvodnja ukine, saj dotrajani objekti po našem mnenju za to proizvodnjo niso bili ustrezni, obenem pa farma za vzrejo v bližini nima lastnih zemljišč, kar pomeni dodatno obremenitev za ta prostor, ker se potrebna krma dovaža iz drugih okolij, pridelana na tem območju pa se tudi porabi tukaj.

Ves ta čas je bila nekako v ozadju prisotna ideja o izgradnji bioplinske naprave in kogeneracijskega postrojenja za soproizvodnjo električne in toplotne energije na tem prostoru, ki pa je v zadnjem času stopila v ospredje. Takrat je v Sobotincih in sosednjih vaseh zazvonil alarmni zvonec. Sestajal se je vaški odbor, sklicana sta bila dva zbora krajanov.

Iz teh sestankov bi lahko povzeli, da se zavedamo, da je takšna ideja skladna z evropsko politiko na energetske področju in da je vsaka kWh, proizvedena iz obnovljivih virov, prispevek k varovanju okolja. Vendar smo vaščanke in vaščani Sobotincev, pa tudi Prvencev in Zagojičev glede na dosedanje izkušnje nekoliko nezaupljivi do vseh takšnih posegov v prostor.

Te izkušnje in nezaupanje je porodilo vpra-

Bazen za gnojevko, globok več kot štiri metre, je nezaščiten in živlensko nevaren.

Foto: Pongrac Golob

šanje: »Kdo si želi bioplinske naprave in kogeneracijskega postrojenja za soproizvodnjo električne in toplotne energije na tej lokaciji?«

Vemo, da je pristojnost lastnika, da odloča, kaj bo počel s svojo lastnino. Je pa tudi res, da je pri svojem ravnanju omejen s tem, kaj to njegovo ravnanje pomeni za lastnike drugih nepremičnin in druge dejavnike na tem prostoru. Še ograje ne moreš postaviti, ne da bi se dogovoril s sosedom!

Sklepi zadnjega zbora vaščanov Sobotincev, z dne 17. 02. 2009, so bili naslednji: vaščani Sobotincev zavezujemo občino Markovci in vse občinske organe, da se stori vse, da se uresniči volja vaščanov Sobotincev, da na lokaciji v Sobotincih ne bo bioplinske naprave.

Občina Markovci naj v občinskem prostorskem programu sprejme, da se spremeni namembnost zemljišča in opredeli tudi kot poslovno stanovanjsko zemljišče. Občina Markovci naj vaškemu odboru Sobotinci posreduje vso dokumentacijo oziroma sklepe občinskega sveta v zvezi s pripravami občinskega prostorskega načrta, predvsem tisto, ki neposredno zadeva območje naselja Sobotinci. Vaški odbor je dolžan v prejšnjem sklepu navedeno gradivo pregledati in morebitne dopolnitve, predvsem tiste, ki so vezane na sklepa pod 1. in 2. točko, dostaviti županu in občinskemu svetu z zahtevo po dopolnitvi predloga občinskega prostorskega načrta.

V Sobotincih želimo in tudi upamo, da nam bo pri naših prizadevanjih v prvi vrsti pomagal župan in strokovne službe občine Markovci ter skupne občinske uprave in pa seve-

da občinski svet s potrditvijo takšnega prostorskega načrta občine, ki bo omogočil nadaljnji razvoj vasi z možnostjo mirne poslovne dejavnosti, stanovanjske gradnje in seveda tudi kmetijske dejavnosti v obsegu, ki jo dopušča pridelava kmetijskih pridelkov na tem območju.

In zakaj vaščani Sobotincev pričakujemo podporo občine?

Občina je prav gotovo tudi neke vrste podjetje, ki mora pri svojih aktivnostih upoštevati tudi ekonomski učinek svojih ravnanj, ki se lahko odraža v zmanjševanju stroškov občinskega proračuna, večjih prihodkih občinskega proračuna ali večji blaginji njenih občanov.

Ob morebitni izgradnji bioplinske naprave in kogeneracijskega postrojenja za soproizvodnjo električne in toplotne energije na območju farme v Sobotincih se torej moramo vprašati: kaj bo od tega objekta imela občina kot celota? Naš odgovor: Večje stroške občinskega proračuna za vzdrževanje cest. Kaj pa občani, posebej vaščanke in vaščani Sobotincev in sosednjih vasi?

Naš odgovor: Slabše bivalne razmere in nižjo vrednost nepremičnin. Kakšno ceno bo plačalo okolje? Naš odgovor: Povečano obremenitev tal, ker se potrebna krma dovaža iz drugih okolij, pridelana na tem območju pa se tudi porabi tukaj, bližnji sosedji objekta pa bodo občutili večjo koncentracijo metana, saj stoodstotne tesnosti plinskih naprav ni možno zagotoviti.

*Predsednik VO Sobotinci
Pongrac Golob*

Končana izgradnja kanalizacijskega omrežja v Markovcih in Zabovcih

Te dni smo vaščane Markovcev in dela vasi Zabovci pisno obvestili, da so dani vsi tehnični pogoji za priključitev internih kanalizacijskih priključkov na javno kanalizacijsko omrežje Markovci - Zabovci.

Ker je čas urejanja okolice, je večina prebivalcev omenjenih vasi obvestilo o možnosti priključitve z veseljem pričakala, saj želijo dela opraviti v sklopu spomladanskega urejanja okolice. Za vse tiste, ki priključitve iz kakršnega koli razloga te dni ne bodo mogli izvesti, pa pričakujemo, da bodo to storili v roku šestih mesecev od prejete obvestila, kot to predpisuje občinski odlok.

»Skladno z 12. členom Odloka o odvajanju in čiščenju komunalnih odpadnih in padavinskih voda na območju Markovcev (Uradni list Republike Slovenije, št. 61/2001) se morajo uporabniki ob zgrajeni kanalizaciji v roku 6 mesecev od tehnične možnosti priključitve priključiti na javno kanalizacijsko omrežje«.

Pričakujemo, da bo večina uporabnikov izvedla priključitev že pred iztekom omenjenega roka, s tem nam bo tudi omogočeno, da v času poizkusnega obratovanja biološke čistilne naprave Markovci dobimo realni monitoring odpadnih voda.

V pisnem obvestilu so bile podane tudi

osnovne smernice za priključitev interne kanalizacije na javno kanalizacijsko omrežje. Posebej želimo opozoriti na prepoved priključevanja meteornih voda na javno kanalizacijsko omrežje, saj le-to volumsko obremenjuje cevovode in čistilno napravo, za kar pa sistem ni projektiran.

Nadzor nad izvedbo internih priključkov bo vršil predstavnik Komunalnega podjetja Ptuj, ki bo o pravilnosti izvedbe priključka izdal potrdilo.

Ob končanju del projekta izgradnje sekundarnega dela kanalizacije v vasi Markovci in Zabovci seveda velja zahvala prebivalcem omenjene vasi za strpnost v času izgradnje kanalizacijskega omrežja in seveda za dana soglasja k poteku trase omrežja.

Nadaljevanje gradnje kanalizacijskega omrežja v občini Markovci

V proračunu občine Markovci so za leto 2009 rezervirana sredstva za izgradnjo sekundarne kanalizacije Bukovci - Stojnci. Projekt sistema javnega kanalizacijskega omrežja v tem delu občine se izvaja v sklopu projekta »Zaščita kakovosti podtalnice Dravskega in Ptujkega polja«, ki obsega občine Kidričevo, Starše, Hajdina, Videm, Markovci, Gorišnica ter Mestno občino Ptuj. Projekt vodi in koordinira Svet Županov omenjenih občin,

tehnično pa ga izvaja Komunalno podjetje Ptuj. Projekt v II. fazi predvideva izgradnjo primarnega kanalizacijskega voda od vasi Bukovci do centralne čistilne naprave v vasi Formin. Omenjeni projekt je zaradi spremembe načina izvedbe kanalizacijskega omrežja v

zaostanku (pripombe so predvsem na projektiranem »vacuumskem sistemu omrežja«, ki naj bi potekal skozi vasi sosednje občine).

Ker omenjeni projekt še ni usklajen in seveda nima datuma pričetka del, oziroma terminskega plana izvedbe, je vlaganje v izgradnjo sekundarnega dela kanalizacije v vasi Bukovci - Stojnci preuranjen. Zaradi dolgotrajne in nesočasne izvedbe sekundarnega in primarnega voda kanalizacijskega omrežja bi takšno ravnanje opravičeno povzročilo negotovanje tamkajšnjih vaščanov, saj bi sama izvedba kanalizacijskega omrežja trajala nekaj let preden bi bil dosežen končni cilj.

Na podlagi navedenega je občinski svet 12. 02. 2009 sprejel sklep, da se širitev kanalizacijskega omrežja nadaljuje v delu občine Markovci, kjer bo z izgradnjo kanalizacijskega omrežja končni cilj dosežen v bistveno krajšem času. To je širitev omrežja proti zaselku Novi Jork, skozi vas Prvenci (I. faza) ter nadalje skozi vas Borovci (II. faza), pri čemer se pri projektiranju upošteva možnost nadaljevanja izgradnje kanalizacije v vasi Sobotinci in Strelci. Omenjen krak tega omrežja bi bil instaliran v že zgrajeno čistilno napravo Markovci. Realno je pričakovati, da se bo izgradnja I. faze pričela v poletnih mesecih in končala še pred iztekom letošnjega leta. Vsekakor pa je termin izgradnje v veliki meri odvisen od sodelovanja vaščanov omenjene vasi, predvsem v smislu pridobitve služnosti za potek kanalizacijskega omrežja. Večjih težav pri tem ne pričakujemo, saj glavna os kanalizacijskega omrežja poteka v delu cestišča.

V kratkem pričakujemo IP izvedbe kanalizacijskega omrežja v vasi Prvenci in zaselku Novi Jork (I. faza izgradnje). Projekt bo osnova za širšo razpravo, ki bo sklicana do konca meseca marca, na kateri bo tudi razprava o sočasni izvedbi preostale infrastrukture, ki poteka ob trasi kanalizacijskega omrežja.

Branko Zorko

Biološka čistilna naprava Markovci

Foto: občina Markovci

Volilni zbor Nove Slovenije v občinskem odboru Markovci

V petek, 6. marca 2009, so se člani Nsi in gostje zbrali na volilnem zboru, kjer so pregledali opravljeno delo v preteklem obdobju in izvolili novo sestavo občinskega odbora.

Dosedanji predsednik občinskega odbora Franc Rožanc je v svojem poročilu ocenil in analiziral delo preteklega leta ter zastavil cilje, ki jih želi občinski odbor NSi Markovci doseči v prihodnje. Vsako prihajajoče leto terja nove izzive, nove pristope in nove vsebine, na katere mora občinski odbor odgovorno in profesionalno odreagirati. Vsak član občinskega odbora NSi Markovci je poklican, da kritično in objektivno ocenjuje delovanje odbora in predlaga rešitve v

Ljudmila Novak, predsednica NSi in evropski poslanec Lojze Peterle - nosilca liste NSi na letošnjih volitvah v evropski parlament
Foto: arhiv stranke

korist krajanov in stranke. Pri tem nas združujejo skupne vrednote, cilji in program, ki ga želimo uresničiti, da bi zagotovili večjo blaginjo občanov.

Temeljno delo občinskega odbora Markovci je usmerjanje svetniške skupine NSi v vseh pomembnih odločitvah občinskega sveta. Posebna pozornost se posveča pripravam predloga občinskega proračuna in usklajevanju na samem občinskem svetu, saj mora sprejeti proračun občine odražati enakomeren razvoj vseh vasi in vseh delov občine.

Tako predsednik Rožanc kakor tudi tajnik Darko Meznarič sta se v svojem poročilu dotaknila lanskih državnoborskih volitev. Že v mesecu maju 2008 je bil na seji občinskega odbora NSi Markovci imenovan volilni štab, katerega prva naloga je bila, da pripravi plan dela in strategijo za državnozbornske volitve. Ponosni smo bili in smo še danes, da smo lahko imeli kandidata iz našega občinskega odbora NSi, ki je odlično zastopal naš volilni okraj in dosegel tudi primerljiv volilni rezultat. Volilni štab na čelu z Rajkom Janžekovičem, predsednikom občinskega odbora NSi Dornava, je pretehtal vse podrobnosti, pripravil podroben načrt aktivnosti in s tem angažiral vse odbore NSi v volilnem okraju. Bilo je opravljeno veliko delo, pridobljenih mnogo novih izkušenj, trud in vložen napor pa poplačan s tem, da so

našega kandidata ljudje poslušali, ga podpirali, nam pa priznali pravilnost naših prizadevanj in usmeritev.

V septembru 2008 je Regijski odbor Mlade Slovenije (MSi) Ptuj - Ormož ustanovil odbor MSi v Markovcih. Z mladimi smo resnično postali močnejši, morda tudi mlajši po razmišljanju, in pa seveda številčnejši za izvrševanje nalog in poslanstva, ki ga imamo. Predsednica MSi Mojca Meznarič si z vso vnemo prizadeva, da združi energijo, znanje in zagnanost mladih pri realizaciji naših skupnih projektov na lokalni ravni.

Volilnega zbora se je zraven gostov iz sosednjih občinskih odborov udeležil tudi glavni tajnik Nove Slovenije Robert Ilc. Predstavil je glavne smernice reorganizacije stranke in prisotne seznanil z aktivnostmi glede priprav na letošnje volitve v Evropski parlament. Na eni izmed zadnjih sej je namreč izvršilni odbor Nove Slovenije potrdil listo, s katero bo Nova Slovenija nastopala na volitvah v Evropski parlament. Glede na bogate evropske izkušnje kandidatov ima NSi zagotovo najboljšo listo, je prepričana predsednica stranke Ljudmila Novak. Na zadnjih volitvah v Evropski parlament je NSi s 23% zmagala, zato nosilec liste Lojze Peterle ne vidi razloga, zakaj rezultata iz leta 2004 ne bi ponovili. Prvi predsednik slovenske vlade in sedanji evropski poslanec Lojze Peterle pravi, da je za evropske poslance in poslanke pomembno, da se zavedajo trenutnega stanja v Sloveniji, saj le na takšen način lahko učinkovito zastopajo slovenske interese v Bruslju, seveda pa morajo ob tem zelo dobro poznati tudi funkcioniranje Evropske unije. Lojze Peterle med sedanjimi evropskimi poslanci zaseda najvišje mesto, je namreč podpredsednik Evropske ljudske stranke, ki je največja politična skupina v Evropskem parlamentu. Ljudmila Novak, ki

je bila leta 2004 prav tako izvoljena v Evropski parlament, pravi da je v teh letih spoznala, kako velik vpliv ima Evropska unija na naše vsakdanje življenje, vendar se tega niti ne zavedamo. Prepričana je, da bi morali zaradi vse večje vloge Evropskega parlamenta znotraj Unije, tudi slovenski volivci večjo pozornost nameniti volitvam v Evropski parlament.

Na listi Nove Slovenije bo zraven Peterleta in Novakove še pet kandidatov, saj bomo v Sloveniji volili sedem evropskih poslancev in poslank, ki bodo v okviru svojih političnih skupin zagovarjali interese Slovenije. Tudi ostali kandidati na listi NSi imajo številne evropske izkušnje: Mojca Kucler Dolinar je na primer vodila ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo ravno v času slovenskega predsedovanja EU, Anton Kokalj je bil v preteklem mandatu predsednik Državnega zbora za zadeve EU, dr. Alenka Šverc je kot državna sekretarka na ministrstvu za šolstvo in šport opravljala pomembne naloge, povezane z EU, mag. Klemen Žumer pa je že danes aktivno vpet v delo bruseljskih institucij, prav tako Ksenja Krašovec, ki sodeluje pri številnih mednarodnih projektih na področju šolstva.

Novo izvoljen občinski odbor NSi Markovci se zaveda, da samo s skupnimi močmi in z nevsiljivim delom lahko pripomoremo k odločitvam, ki bodo pozitivne za naše občane. Časi, ki smo jim priča, terjajo odgovore na gospodarskem, socialnem in političnem področju. Verjamemo, da skupaj premoremo dovolj znanja, veščin in izkušenj, da lahko ponudimo predloge, ki bodo sprejeti v našem ožjem okolju. S težkimi časi prihajajo tudi novi izzivi. Nova Slovenija jih prepozna in občinski odbor NSi Markovci želi biti ključni člen pri razvoju in prihodnosti Občine Markovci.

Darko Meznarič

Ljudmila Novak je jeseni 2007 kot evropska poslanka obiskala občino Markovci.
Foto: MZ

Odlikovanja civilne zaščite tudi v občino Markovci

Ob svetovnem dnevu civilne zaščite - 1. marcu - so zaslužnim članom enot zaščite in reševanja podelili odlikovanja civilne zaščite. Najvišje priznanje, ki je bilo podeljeno na Ptujskem, je Zlati znak. Prejela sta ga župan občine Hajdina Radoslav Simonič in regijski poveljnik gasilskih enot Podravja Janez Liponik. Slednji je visoko odlikovanje sprejel na državni slovesnosti ob svetovnem dnevu civilne zaščite, ki je bila v petek, 27. februarja, v kongresnem centru na Brdu pri Kranju.

Zlati znak civilne zaščite se podeljuje posameznikom, skupinam in organizacijam za dolgoletno uspešno delo pri razvijanju in krepitvi organiziranosti, usposobljenosti in pripravljenosti civilne zaščite ter drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč. Obenem se Zlati znak podeljuje tudi za pomembne dosežke pri razvojnem in raziskovalnem delu, ki je pomembno za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, hrabra dejanja ter druge izjemne dosežke pri zaščiti in reševanju ljudi, živali, premoženja, kulturne dediščine ter varovanja okolja ob naravnih in drugih nesrečah. Ko je Ptuj z okolico lansko leto zajelo katastrofalno neurje, se je izkazala požrtvovalna pomoč gasilskih enot. Vodenje intervencije je takrat prevzel Markovčan Janez Liponik, regijski gasilski poveljnik. S koordinacijo dela med člani štaba intervencije je dokazal svojo strokovnost in požrtvovalnost. Sicer pa je pa bilo vodenje intervencije po avgustovskem neurju zahtevna naloga, v kateri je sodelovalo več kot 3000 gasilcev. Liponik meni, da je Zlati znak, ki ga je prejel, nagrada vsem, ki so sodelovali pri odpravljanju posledic avgustovskega neurja s točo: »Mislim, da je ta

Janezu Liponiku je Zlati znak CZ podelil direktor republiške uprave za zaščito in reševanje Bojan Žmavc.

Foto: arhiv

nagrada - Zlati znak civilne zaščite - predvsem priznanje mojim kolegom in ekipi, ki smo v desetih dneh po katastrofalnem neurju na Ptuj in v okolici doživljali pravo travmo. Takšne katastrofe, kot je takrat bila na Ptuj, še nismo imeli. Zato se je bilo treba podvizati in poskrbeti, da je intervencija tekla nemoteno. Glede na to, da je bilo na Ptuj v desetih dneh 3000 gasilcev, mislim, da so si res skupaj z menoj zaslužili to nagrado.«

Odlikovanje ob svetovnem dnevu civilne zaščite (Bronasti znak) sta v letošnjem letu med drugimi prejela tudi Martin Zamuda in Marjan Meglič, predsednik Območne gasilske zveze Ptuj.

Borovčan Martin Zamuda na področju zaščite in reševanja dela že več kot 40 let. Pred

nastankom občine Markovci je bil 12 let poveljnik civilne zaščite in poveljnik gasilcev v takratni krajevni skupnosti Markovci. Predsednik Območne gasilske zveze Ptuj Marjan Meglič, sicer Prvenčan, je Bronasti znak civilne zaščite prejel za uspešno sodelovanje v intervenciji po avgustovskem neurju. Njegova vključenost v reševalne enote je zahtevala polno mero premišljenosti in umirjenosti, saj je s člani štaba že nekaj minut po nesreči profesionalno odigral svojo vlogo in pomagal organizirati tehnično, operativno in logistično podporo enotam na terenu ter spremljal operativne dogodke.

Vsem nagrajencem iskrene čestitke!

MZ

AMZS center varne vožnje

Na velikem poligonu AMZS varne vožnje na Vranskem pod vodstvom strokovno in visoko usposobljenih inštruktorjev in ob pomoči najsodobnejše tehnične opreme smo na varen način spoznali nevarne vozne situacije, ki prežijo na vsakodnevni poti z vozilom. V AMZS Vranksko imajo izdelane posebne programe tečajev za voznike in voznice osebnih avtomobilov, motornih koles, tovornih vozil, avtobusov, specialnih vozil in drugih prevoznih sredstev. Cilj vseh programov je enak - pravočasno predvidevati nevarno situacijo in jo tudi obvladati. V mesecu decembru smo si nekateri člani AMZS Markovci ta center varne vožnje ogledali. Po pozdravnem nagovoru AMZS so nam pod-

robno predstavili delo v centru. Zelo zanimivo in poučno je predstavil varnost na naših cestah sekretar komisije Robert Štaba. Med drugim je povedal, da vozniki na slovenskih cestah umirajo nekajkrat pogosteje kot v drugih državah EU. Zakaj? Vrsto let smo po varnosti v cestnem prometu najslabša država v EU, ne dosežemo niti ciljev, niti standardov, ki smo si jih zadali sami. Na poligonu varne vožnje smo se preizkusili tudi vozniki s svojimi vozili. Po navodilih inštruktorja varne vožnje je vsak posameznik moral prevoziti nevarne pasti, ki se pojavljajo na cesti. Na tej praktični vožnji smo lahko spoznali, kako se obnaša vozilo na mokri in spolzki cesti. Vozilo je bilo težko obvladovati

že pri mali hitrosti, kaj šele pri večji! Avto moto društvo Markovci se je prijavilo tudi na razpis AMZS za družinsko uro varne vožnje. Predvidevamo, da bo to v mesecu maju, zato že sedaj pozivamo vse voznike in voznice, da se te družinske ure varne vožnje udeležijo. O točnem datumu bomo voznike in voznice obvestili. V petek, 20. 3. 2009, ob 18.00 uri, pa bo občni zbor AMD Markovci - v osnovni šoli Markovci. Vabimo vse člane in tudi nove člane.

Martin Zamuda

61. letni občni zbor PGD Sobetinci

V soboto, 24.1. 2009, je PGD Sobetinci sklicalo 61. letni občni zbor gasilskega društva. Na dnevni red je bilo uvrščenih 14 točk. Izmed vseh točk so tudi letos bile najpomembnejša poročila o delovanju za leto 2008, sprejem novega statuta in izvolitev novega vodstva PGD Sobetinci. Občnega zbora so se udeležila gasilska društva iz občinskega poveljstva občine Markovci in druga povabljená društva. Na občnem zboru so bili prisotni tudi nekateri visoki gosti, podžupan Zvonko Črešnik, predsednik vaškega odbora Pongrac Golob, podpredsednik OGZ Ptuj Franci Vogrinec, poveljnik občinskega poveljstva občine Markovci Milan Majer.

S strani predsednika, poveljnika, blagajnika, predsednika nadzornega odbora in predsednika verifikacijske komisije so bila podana izčrpna poročila. V začetku leta je društvo delno pomagalo pri rušitvenih delih na »Keglovem«, opravili so 250 delovnih ur in 40 strojnih ur. V avgustu so gasilci pripravili slovesnost ob 60-letnici društva in predaji novega prapora. Po uradnem delu je sledila veselica z ansamblom Modrijani, ki so privabili veliko množico obiskovalcev. Slovesnost je bila razdeljena na dva dela, zajemala je gasilsko vajo na lovskem domu Sobetinci in glavno slovesnost ob predaji prapora. V okviru 60-letnice društva so izdali tudi zbornik PGD Sobetinci, ki opisuje zgodovino vasi in zgodovino gasilskega društva. Prvi trije meseci v letu so namenjeni obiskovanju občnih zborov, drugi del leta pa obiskovanju gasilskih tekmovanj. Moška desetina se je kar pridno udeleževala tekmovanj v hidrantni vaji in si tako nabirala potrebne izkušnje. V letu 2008 je prvič tekmovala tudi ženska ekipa, ki je že v prvem letu dosegla zmago. V preteklem letu v vasi ni bilo nobenega požara ali druge intervencije. So pa sobetinški gasilci sodelovali pri intervenciji ob neurju s točo, ki je prizadelo širše ptujsko območje ter pri požaru gum v Lovrencu na Dravskem polju.

Ker se je letos zaradi uskladitve statuta z zakonodajo spreminjal statut PGD Sobetinci, je bilo potrebno ponovno izvoliti organe društva. Najpomembnejša novost v novem statutu je ta, da upravni odbor in poveljstvo več ne bosta delova-

la posamezno vsak zase, ampak skupaj. Tako je bila najprej podana razrešnica dosedanjim organom društva. Nato je bil podan predlog novih organov, ki je bil potrjen z dvigom rok. V vodstvu društva ni prišlo do sprememb, predsednik društva je ostal Matjaž Veršič, za poveljnika je bil ponovno potrjen Marjan Bezjak, Marjan Horvat ostaja tajnik in Marjana Horvat blagajnik.

V nadaljevanju je predsednik društva Matjaž Veršič podal gospodarski plan društva za leto 2009, poveljnik Marjan Bezjak pa operativni plan društva za leto 2009. V letošnjem letu bodo zagnali aktivnosti za pridobivanje gradbena dovoljenja za novi vaško-gasilski dom. Na organizacijskem področju želijo letos v začetku maja izpeljati strokovno ekskurzijo za člane PGD Sobetinci. 30. 8. 2009 bodo organizirali gasilsko tekmovanje, po tekmovanju bo sledila veselica z Modrijani. Na operativnem področju bodo največ pozornosti namenili izobraževanju svojih članov. Vsak prvi petek v mesecu bodo izvajali redne mesečne vaje in se tudi redno udeleževali gasilskih tekmovanj. Oba plana sta bila soglasno sprejeta.

Deseta točka je namenjena za razpravo s strani gostov. Podžupan Zvonko Črešnik je predstavil, kako je s sredstvi iz občinskega proračuna za urejanje vasi. Predsednik vaškega odbora Pongrac Golob je pozdravil vse navzoče in omenil, da je čas za nov vaški dom, ki bi pokrival potrebe vaščanov. Predstavnik OGZ Ptuj Franci Vogrinec je pohvalil, da PGD Sobetinci dobro sodeluje z Območno gasilsko zvezo Ptuj in omenil, da je prav, da se gradijo novi gasilski domovi. Pomembno je, da občina da nekaj na gasilstvo, saj so s tem vaščani varnejši. Poveljnik občinskega poveljstva Milan Majer je omenil, da so se gasilci po neurju 15. 08. 2008 dobro odzvali in pomagali po svojih najboljših močeh. Prav tako je dolgoročna vizija v gasilske vrste zvabiti čim več mladih ljudi in jih usposobiti, saj na mladih svet stoji, ob tem pa se ne sme pozabiti na starejše. Poudaril je še, da bo opremljanje gasilskih društev potekalo postopoma, saj v enem letu ni mogoče zagotoviti vsega. Po uradnem delu je sledila pogostitev in zabava z mladim ansamblom Osvajalci.

Marjana Horvat

Spoštovane obrtnice in obrtniki, podjetnice in podjetniki!

V občini Markovci bomo postavili velik pano, kjer bomo predstavili občino, lahko pa se na njem predstavite tudi vi.

Idejo, da bi svojo občino predstavili na posebnih panojih, je uresničilo že mnogo občin. Zdaj imamo priložnost, da jo uresničimo tudi mi. In prav je da jo, ker imamo kaj pokazati: od naravnih, kulturnih in turističnih znamenitosti, do velikih in malih, a praviloma uspešnih podjetij.

Predstavitveni pano bo stal na najbolj obiskanem mestu - pred cerkvijo in občino. Tam, kjer ljudje hodijo peš in se vsak ustavi, saj ni namenjen mimobežnemu efektu reklamnih sporočil.

Na panoju se lahko predstavijo le podjetja iz naše občine, in sicer z imenom podjetja, logotipom, sliko, naslovom in kratkim besedilom.

Predstavljeni bodo zemljevid občine Markovci in njene znamenitosti, na njem pa se lahko pod izredno ugodnimi pogoji predstavite tudi vi. S svojim sodelovanjem si boste povečali poslovne možnosti in se predstavili kot pomemben del občine, obenem pa pokazali svojo pripadnost občini.

Za sodelovanje se, prosim, obrnite na direktorja podjetja Černič Marketing, gospoda Jurija Černiča na tel 01 542 87 41, ali preko e-pošte: jure.cernic@siol.net

Župan občine Markovci
Franc Kekec

Glasbeni spomini naših pevcev

Biti pevec na koru je dar, ki ga ne prejme vsak izmed nas. Še manj je tistih, ki ta božji dar - petje - negujejo že 50 let in več ...

Ob letošnjih okroglih obletnicah nekaterih naših najstarejših še aktivnih pevcev sem se odločila, da poizvem nekoliko več o cerkvenem petju v naši fari. Tako sem obiskala Ivanko Žuran, eno izmed peščice tistih, ki na koru prepevajo že več kot pet desetletij. Izpostaviti je potrebno, da je teh resnično le pešči-

... Seveda, sem bila nad predlogom navdušena (klobasa tisti čas ni bila vsakdanja jed) in šla pridno k maši. Tam me je teta Mica povabila na kor, kamor me je večkrat vabila. Tisto jutro sem prvič pela na koru ... "

Tako mi je Ivanka Žuran opisala prve začetke in sploh hudomušni povod za to, da je tisto jutro šla k maši. To se je dogajalo v letih takoj po 2. svetovni vojni, okrog 1950. Takratni cerkveni zbor je vodil Anton Markovič, po domače Vrbana, ki je bil stric sedanjega aktivnega

cem, je spremljalo glasno cerkveno petje in obvezne litanije. Za "Križevo" so obiskali tudi procesije na Ptuj in v Dornavi.

Pevci so zraven pogrebov, porok in vsake nedeljske maše zmeraj peli tudi v tednu pred veliko nočjo in božičem. Za to seveda niso bili plačani. Ob godu sv. Cecilije, zavetnice cerkvenih pevcev, jim je duhovnik pripravil le manjšo zakusko. Bili so zadovoljni, saj so prepevali Bogu v čast in njim v veselje. Pripravili so si tudi tako imenovani pevski bal, kamor so v cekarjih prinesli dobrote, se poveselili, si pripovedovali šale in seveda veliko peli.

Ko sem gospo Ivanko vprašala, ali je med pevci kdaj vladalo ljubosumje ali podobne nevšečnosti, je odgovorila, da česar tega ni občutila nikoli. Vedno so se dobro razumeli; če je prišlo do kakšnih nesporazumov, se je to do naslednjega srečanja že davno pozabilo. Na vajah so upoštevali vedno enak prostor, kjer je posamezni pevec stal. Torej, če je prišel pevec in si stal na njegovem mestu, si se umaknil in stopil na svoje. Lahko rečem, da tudi mi danes upoštevamo to navado.

Najlepši spomini jih vsekakor vežejo na slovesnosti novih maš, ki so bile posebno doživetje. Ivanka je bila deležna kar treh. To so bili pomembni in hkrati zelo lepi trenutki, ko so se med drugim od novomašnikove domačije do cerkve peljali na okrašenem lojtrnem vozu, kar jim je bilo v veliko čast.

Neradi se spominjajo pogrebov, še posebej pogrebov prijateljev pevcev. Od teh, ki so na fotografiji, jih je umrlo že 10. Tako se spominjajo zlatih glasov basista Kokotovega Petra, tenoristov Frčovega Draša, Rojkovega Marka, Fošnarovega Franca in ostalih. Med ženskami je bles-tela organistova žena, sopranistka Marija Markovič.

Ni bilo pesmi, ki je ne bi zapeli ... Pri zborovodji Markoviču so bile to predvsem Keglove, ki nam je zapustil bogat notni arhiv, saj njegove pesmi prepevamo še danes. Še živo se spominjajo vaj, ko so se učili znano Ti si, Peter, skala, in so jo prepevali na Petrovo, na novih mašah in še kje. Zanimiv je bil podatek, da celò sam organist ni poznal not; bil je samouk in je kasneje obiskoval le krajši tečaj.

Nova maša zabovskega novomašnika Ivana Horvata leta 1960

Foto: arhiv

ca. Marija Vajda, Ivanka Žuran in Alojz Markovič so tisti, ki nam znajo o tem povedati marsikaj. Sledijo jim še Marija Štumberger, Rozalija Slana, Kristina Janžekovič, Alojz Veselič, Jože Cigula in ostali. Jutranja zarja, kot jih imenujemo, še danes zapojejo pri vsaki nedeljski maši in drugih cerkvenih praznikih.

Ivanka, ki je meseca februarja praznovala jubilejnih 70 let, se letos resnično lahko pohvali z zavidljivimi 50 leti petja na koru, takoj za njo sledi Alojz Markovič. Omeniti moram, da to letnico vsekakor presega tudi Marija Vajda, ki kot najstarejša na koru prepeva že več kot pol stoletja. Vsi ostali so pričeli prepevati kasneje. Prepričana sem, da se bodo čez nekaj let tudi oni lahko pohvalili s tem častnim "nazivom".

"Ko sem bila še v osnovni šoli, mi je mama nekega dne rekla: Ivanka, če boš šla jutri zjutraj k maši, ti bom skuhalo klobaso, ki jo boš nato v šoli lahko pojedla

pevca Alojza Markoviča. Po ženini strani je v sorodu z njim bila tudi Ivanka in tako ni čudno, da je že od nekdanjega pel ves njihov rod. Družili so se veliko več kot se družimo danes in tako so ob najrazličnejših priložnostih zmeraj radi zapeli, seveda tudi ob cerkvenih. Anton kot organist je takrat vodil pevce, ki so vaje izvajali kar v cerkvi. Ta je velikokrat bila zelo mrzla. Neprijetno je bilo še posebej takrat, ko so vadili tudi do polnoči. To je bilo ob posebnih priložnostih, ko se je bližala nova maša ali večji cerkveni praznik. Ker klopi ni bilo, so celotne vaje stali; le tisti, ki so stali zraven ograje, so se lahko kdaj pa kdaj naslonili.

Še posebej radi se spominjajo procesij, ki so bile na Markovo, Telovo in na Gospodov vnebohod - na Križevo. Slovesnosti, ki so takrat potekale od cerkve po markovski vasi, vse do Nove vasi (današnjega kanala in mostu na reki Dravi še ni bilo) in nato nazaj proti Markov-

Prihod pevcev na "lojtrnem" vozu pred župnišče v Markovcih - nova maša Franca Obrana leta 1958

Foto: arhiv

Danes vse poteka drugače. Več ali manj vsi poznamo note in Ivanka priznava, da vse težje dohaja vsakršne novosti. Za lažje razumevanje smo vsekakor odgovorni mi, mlajši, ki se trudimo, da kdaj pa kdaj zapojemo glasneje, da gre melodija lažje v uho. Želja po petju še je kljub temu zmeraj prisotna in prav je tako. Povedala je tudi, da se med mladimi počuti veliko bolj mladostno in zadovoljno hkrati, zato si ne dovoli zamuditi niti ene vaje. Nekoč je prišla nanje celo iz gostije in to nam je lahko vsem za zgled. Vsakoletna prva septembrska sobota, ko so peš ali s kolesi poromali na Svete

gore, je še zmeraj živa. Tam so prespali, ob poti pa so jim ljudje dajali jabolčnik, slive in podobne priboljške. Sodelovali so pri bogoslužju, ki so ga popestrili s petjem. Veljali so za najboljši zbor. Danes to tradicijo nadaljujejo, a je starejših pevcev vse manj, zato je na nas, da ohranimo to lepo navado. Povod za romanje je tudi zanimiva zgodba. Ivankinega brata Franca je doletela bolezen, za katero si je njegova mati zaobljubila, če bo ozdravel, da gredo na Svete gore. To so tudi storili; Franc je celotno pot v rokah nosil šopek rož za svetogorsko Marijo in ko so prispeli na cilj, se je od glavnih

vrat kleče priplazil do oltarja in tako je vsem dokazal, da mu je uspelo premagati bolezen. Od takrat naprej vsako leto poromajo na Svete gore.

Generacije zborovodij, pa tudi pevcev, so se z leti menjale. Antona Markoviča je nasledil Jože Dernikovič-Pepček, nato Daniel Tement, za njim Ernest Kokot, sedanja zborovodkinja pa je Polonca Strelec-Čuš, sicer tudi Ivankina nečakinja. Da odnosi med pevci danes niso nič drugačni, pohvali Ivanka tudi s tem, da so mladi zelo prijazni in vedno znova ponudijo kakršnokoli pomoč.

Brez sedanjega zbora ne bi videla francoskega Lurda in Medžugorja, prav tako ne bi bila morda nikoli tako blizu papežu, kot je bila tedaj, ko so obiskali Rim. Ob vprašanju, kaj svetovati mladim, je odgovorila, da naj čim bolj redno hodijo na vaje, ker so le-te ključ do uspeha. Želi tudi, da naj vztrajajo in še dolgo ohranjajo cerkveno pesem.

Ivanki Žuran in vsem ostalim našim vzgleda vrednim pevcem iskreno čestitam in z veseljem povem, da smo ponosni, da smo lahko del njihove pevske zgodovine. Tudi mi si želimo, da bi kdaj beležili 50 in več let petja na koru.

Alenka Rožanc

Proslava ob slovenskem kulturnem prazniku

Kulturno društvo Bukovci je v sodelovanju z občino Markovci pripravilo proslavo ob kulturnem prazniku, na kateri so se spomnili našega največjega poeta dr. Franceta Prešerna.

Na proslavi, ki je bila v večnamenski dvorani v Bukovcih, so Prešernovo življenje predstavili skozi besedilo, ki ga je obiskovalcem predstavila Anja Hameršak. Da pa ne bi bilo vse predstavljeno samo kot navaden življenjepis, so otroci markovske šole popestrili program z recitali, ki jih je napisal dr. France Prešeren in z glasbenimi točkami. Zapeli pa so tudi pevci moškega pevskega zbora Markovci.

PB

Otroci in zdravila

V januarju sta Občinska organizacija rdečega križa (OORK) in župnijska Karitas organizirali predavanje z naslovom **Otroci in zdravila**. Predavanje je bilo predvsem namenjeno staršem predšolskih otrok, saj so se starši prve triade osnovne šole s pravilno uporabo zdravil srečali že jeseni lanskega leta.

V goste smo povabili magistro farmacije Natašo Koltak Ferčič, ki nam je s svojimi izkušnjami in smernicami ministrstva za zdravje predstavila pravilno uporabo zdravil pri otrocih.

Čeprav se nam zdi, da splošno znanje o uporabi zdravil obvladamo, se nam kaj hitro zgodi, da antibiotični sirup pri otroku pozabimo dati v hladilnik, da ga moramo dozirati točno ob uri in da doze ne smemo spreminjati sami brez posveta z zdravnikom.

Starše je predvsem zanimalo, kako je s prehransko-vitaminskimi dodatki. Ali je smiselno dodajati otroku vitamine v »umetni obliki«, vsaj pozimi. Koltak Ferčičeva svetuje, če ima otrok nasploh že slabši imunski sistem, potem je bolje, da že v jesenskem času začne z vitaminskimi dodatki, da je organizem pozimi že dovolj močan za obrambo raznih patogenih mikroorganizmov. Seveda pa je uravnotežena naravna vitaminska prehrana tista, za katero moramo težiti, posebej pri otrocih. Pomembno je, da otroka res že od majhnega poskušamo navajati na sadje in zelenja-

O uporabi zdravil je predavala magistra farmacije Nataša Koltak Ferčič.

vo in ga z umetnimi sladili samo nagraditi. Seveda je v današnjem času to izredno težko, vendar, če nam že delno uspe, je to veliko. Izpostavljeno je bilo tudi vprašanje, kako reagirati, če ima otrok vročino in imamo pri hiši sirup proti le-tej? Starš svojega otroka najboljše pozna. Če vidi, da je otrok samo prehlajen in temperatura ni visoka, moramo organizmu prepustiti, da z imunskim sistemom sam reši z vročino. Druga zadeva je, če je vročina visoka, smemo otroku dati prvo dozo sirupa in seveda gremo k zdravniku.

Predvsem je pomembno, da zdravila doziramo po navodilih zdravnika in da ne pozabimo dati zdravila točno ob uri, ki jo imamo določeno. Če je v navodilih zahtevano, da pripravljeno suspenzijo shranjujemo v hladilniku, moramo to dosledno upoštevati. Predvsem pa je pomembno, da zdravila shranjujemo nedosegljivo otrokom. Če pa se kljub vsemu zgodi, da je otrok prišel do zdravil in posumimo, da jih je užil, moramo nemudoma k zdravniku.

Marija Prelog

Podmladek RK na obisku v Splošni bolnišnici Ptuj

V tem šolskem letu smo na naši osnovni šoli začeli oživljati krožek podmladka Rdečega križa. Predvsem bi radi otrokom približali človeške vrednote, ki se jih učijo že od staršev in v šoli. A kljub temu doživljamo različna razočaranja, ko vidimo, da so naši otroci okupirani z različnimi reklamami, ki negativno vplivajo na njihovo osebnost.

V OORK in župnijski Karitas smo si zadali nalogo, da po najboljših močeh sodelujemo z osnovno šolo in otrokom približamo našo humanitarno delo in jih obenem spodbujamo, da bodo naši nasledniki.

V ponedeljek, 9. marca, smo se tako odpravili na obisk v ptujsko bolnišnico dr. Jožeta Potrča. Zraven podmladka RK pa smo povabili še devetošolce, ki se name ravajo vpisati v srednjo zdravstveno šolo ali mogoče kdaj študirati katero izmed smeri v medicini.

Na začetku nas je pozdravila glavna sestra bolnišnice Mirjana Bušljeta. V nadaljevanju so si učenci ogledali kratek predstavitveni film, v katerem se bolnišnica predstavi s svojo dejavnostjo. Nato smo si ogledali interni, kirurški ter negovalni oddelek, ki je z januarjem na novo odprl svoja vrata v bolnišnici Ptuj. Smeli smo si tudi ogledati oddelek za laboratorijsko diagnostiko, kjer so nam pokazali prostore za odvzem krvi, nato pa hematološki, biokemijski in urinski laboratorij, kjer izvajajo različne krvne preiskave. Zanimivo je bilo tudi na transfuziološkem oddelku, ki od 1. januarja letošnjega leta žal spada v transfuziološki center UKC Maribor. Tu so nam predstavili, kdaj in kako lahko postaneš krvodajalec, koliko krvi nam vzamejo, koliko različnih produktov krvi dobijo iz naše odvzete krvi in kako pomembno je, da se mladi ljudje odločajo postati krvodajalci in tako pomagajo reševati človeška življenja. V bol-

nišnični lekarni pa smo izvedeli razliko med javno lekarno in specializirano bolnišnično lekarno ter se seznanili z razdelitvijo prostorov v njej in še kaj.

Dobri dve uri, ki sta nam bili namenjeni, sta minili kot blisk. Vtisi otrok so seveda različni, saj so na večjih oddelkih smeli pokukati tudi v bolniške sobe in mimogrede opazovati zdravstvene delavce pri delu z bolniki, ki potrebujejo njihovo pomoč.

Verjamem, da smo s kratkim vpogledom v delo bolnišnice otrokom vsaj za trohico približali poslanstvo celotnega zdravstvenega tima - od samega vodstva, zdravnikov, medicinskih sester, kuharjev, čistilk in vseh ostalih delavcev, ki nam mora biti zraven strokovnosti kot vodilo tudi pomoč, sočutnost in prijaznost do ljudi, ki so prišli v bolnišnico po zdravje. Od nas, ki smo tam zaposleni, pa se seveda pričakuje, da to resnično izvajamo.

Marija Prelog

Biserna poroka zakoncev Bezjak iz Strelcev

14. februarja sta po 60 letih zakona pred matičarja ponovno stopila Janez in Ivana Bezjak iz Strelcev. Zakonca Bezjak je za bisernoporočenca razglasil markovski župan Franc Kekec.

Biserni ženin Janez ima za seboj 82, biserna nevesta Ivana pa 80 pomladi. Bezjakova sta zakonsko zvezo sklenila 15. januarja 1949 na Ptuju. Poročila sta ju Anton Kuhar kot uradna oseba ter matičar Jakob Zapušek. Priča ženinu je bil Janez Majer iz Bukovcev, priča nevesti pa Franc Horvat iz Strelcev.

Bezjakova sta si dom in družino ustvarila v Strelcih. V zakonu se jima je rodilo sedem otrok: Slavica, Marjan, Janko, Vlado, Viktor, Ivanka in Kristina, ki ji žal ni bilo dano, da bi se veselila jubileja staršev. Sicer pa sta bisernoporočenca Bezjak danes že ponosna stara starša 19 vnukom in vnukinjam ter 17 pravnukom in pravnukinjam.

Biserni ženin Janez je kruh za družino služil kot delavec. Bil je izučen pletar, 22 let je delal tudi čez mejo, in sicer v

Na fotografiji sta bisernoporočenca v družbi prič ter otrok, ob jubileju pa jima seveda čestita tudi naše uredništvo!

Foto: MZ

Avstriji. Biserna nevesta Ivana pa je kot gospodinja skrbela za dom in družino. Zakonca Bezjak sta biserno poroko

proslavila v družbi svojih najbližjih, njuni prič sta bila vnukinja Tanja Bezjak in vnuk Danijel Žgeč.

MZ

Plenum nadškofijske Karitas Maribor 2009

»Pri vas naj se vse dela iz ljubezni!« (Kor 16,14) je bilo vodilo letošnjega plenuma nadškofijske Karitas Maribor.

V soboto, 7. marca, smo se srečali sodelavci nadškofijske Karitas v prostorih Slomškovega zavoda v Mariboru. Plenum vedno poteka prvo soboto v začetku postnega časa. Zbralo se nas je čez 300. V uvodu nas je pozdravil predsednik nadškofijske Karitas Branko Maček, ki nam je v naša srca podal sporočila, kako pomembna je naloga sodelavcev Karitas v družbi. Posebej še danes, ko vsi govorijo in kar tekmujejo, kdo bo bolj dramatično poročal o finančni in gospodarski krizi. Za sodelavce Karitas morajo biti najpomembnejša vodila ljubezen, vera, dobrot, nesebična pomoč ... Naša dolžnost in naloga sta, da vse te vrednote predajamo tistim, ljudem, ki to potrebujejo v kakršnikoli obliki in sodelavcu Karitas zaupajo.

Sledila je slavnostna maša, ki jo je vodil dr. Franc Kramberger, mariborski nadškof, ki se je vsem še posebej zahvalil za

vso karitativno delo, ki ga darujemo prostovoljno, tudi v imenu tistih, ki našo pomoč potrebujejo in zaradi česa sploh delujemo. Zaželel nam je, da nas naj spremljata obilje božjega blagoslova in priprošnja blaženega škofa Antona Martina Slomška.

Na Plenumu so sodelovali tudi gostje iz drugih škofij, ljubljanske nadškofije ter predstavnik OORK Maribor.

Generalni tajnik Darko Bračun nam je v poročilih župnijskih in dekanjskih Karitas za leto 2008 nazorno opredelil ne samo finančnega poslovanja, za katerega vsi vemo, da je bilo v največji meri povezano z avgustovskim neurjem, temveč tudi z vsemi ostalimi programi, ki so se izvajali v lanskem letu in se bodo nadaljevali tudi v tem letu.

Dejavnosti potekajo - od pomoči socialno ogroženim do svetovalnega dela. Delujeta tudi ambulanta za osebe brez zdravstvenega zavarovanja s posvetovalnico in sprejemališče za brezdomce. Ob že naštetem pa se izvaja še precej drugih programov.

Pri maši nam je nadškof Kramberger dal

v razmislek, ali smo vredni karitativnega dela. Se ga zavedamo dovolj dobro? Ali vemo s pravšnjo mero vere moliti in prositi Boga za tiste, ki potrebujejo pomoč, ali jim znati ponuditi samo pogovor in zaupanje? Ali mislimo samo nase?

Ko se človek poglobi sam vase in se prepričuje, da je dober, spoznava, da je zlo vedno na poti in hoče biti vedno korak pred dobrim, zato se človek mora vedno znova in znova krepiti v veri in ljubezni, da bo s svojo dobroto do bližnjega res dokazal, da želi samo pomagati po najboljših močeh.

Izkoristimo ta postni čas in odprimo svoja srca za ljubezen in mir, ne samo tisti, ki v sebi čutimo karitativno delovanje, temveč sleherni človek naj zbere pogum in naj premaga tisto, kar ve, da ga obremenjuje in teži. Vzemimo si trenutek ali dva časa zase in prisluhnimo naši duhovni notranjosti, odpustimo vse slabo in bodimo mi prvi, ki bomo sprtemu ponudili roko sprave.

Marija Prelog

Občni zbor Turističnega društva občine Markovci

Že po tradiciji se člani Turističnega društva občine Markovci na občnem zboru sestanemo v drugi vasi naše občine. Lani smo bili v Markovcih, letos je bila na vrsti Nova vas. Na tak način želimo pokazati, da je Turistično društvo res društvo cele občine Markovci, saj so naši zbori članov zdaj bili v vseh vaseh naše občine.

Po kratkem kulturnem programu, ki so ga pripravili domačini, člani Hišnega ansambla DU Markovci, in pozdravnem nagovoru predsednika je predsedujoči zboru s svojimi člani začel zbor. Iz vseh poročil je razvidno, da smo člani društva v letu 2008 veliko postorili, predvsem na področju urejanja okolja, ocvetličanja vasi ter pomagali pri čistilni akciji v občini Markovci. V času fašenka gostimo 150 članov Združenja bolnikov s cerebrovaskularno boleznijo iz vse Slovenije in jim pripravimo lep fašenski dan v Markovcih. Izpeljali smo poučno enodnevno ekskurzijo na Primorsko in

videli, kaj vse se da narediti iz naših kmetij, tudi zato, da lažje prodamo naše pridelke in izdelke. Izvedli smo akcijo ocenjevanja okolja, naj kmetije občine Markovci in tradicionalni kino na prostem s filmom Babica gre na jug. Žal nam letos iz subjektivnih razlogov ni uspelo pripeljati v Markovce igralca Bojana Emeršiča - Zmageca, ki pa ga je čudovito nadomestil naš domači Zmagec - Darinka Meznarič, ki se ji iz tega mesta še enkrat zahvaljujem za lep popoldan v Markovcih. Tu je še večkratno pojavljanje v medijih in promocija občine na različnih prireditvah in sejmih v domovini.

Ker je letos volilno leto, smo v društvu speljali tudi volitve. V upravnem odboru je nekaj novih obrazov (podpredsednik, tajnik) nekaj sprememb je tudi v nadzornem odboru. Društvo je zaradi selitve v nove prostore moralo spremeniti tudi naslov. Novi naslov je Turistično društvo Občine Markovci, Markovci

59.

Člani društva smo zelo veseli, da se je zboru udeležila velika večina naših članov in gostov, ki so z zanimanjem spremljali naša poročila in se tudi vključili v razpravo po poročilih, ki je bila zanimiva in sproščena, kakršno je bilo tudi družabno srečanje vseh sodelujočih po končanem uradnem delu.

Upravni odbor društva si je na prvi seji po zboru članov tudi že zadal načrt dela za leto 2009 in ga je začel uresničevati z gostovanjem skupine iz Sardinije in prvim promocijskim delovanjem na gledališki predstavi v Medvodah, kjer so naši člani pripravili pogostitev v stilu Zaživite korantovo deželo in pogostili okrog 150 obiskovalcev gledališke predstave Muca Maca z igralko Tino Gorenjak in našo občanko in igralko Martino Ipša. Novo leto smo dobro začeli in upamo, da ga končamo vsaj tako uspešno, kot smo leto 2008.

Franc Brodnjak

Iz Alojzovega zvezka in spomina ...

Že v predpustnem času mi je sovaščan Alojz Lovrenko, ki ga spoštujem kot poštenega in razgledanega človeka, izročil svoj zvezek, pri tem pa izrazil željo, da bi nekaj zapiskov rad posredoval še komu ... Dogovorila sva se za najbolj preprosto rešitev: njegove zapiske bom skrbno pregledala, izbrala nekatere najbolj zanimive in vredne ter našla za njih nekaj prostora v tem listu. Med zapisi v zvezku je med drugim zapisana pesem z naslovom Čelice (Čebelice).

Takole gre:

*O, kristjani, kol'ko koli vas je tu,
poslušajte tote pesmi mili glas,
o, te drobne stvarce - čelice,
ki imajo tak brčeletance!*

*Zjutraj, ko že svitla zarja počí,
tak že oma iz svoje hiške skočí.
in zleti na ta široki širni svet,
si nabira strd in med iz rožnih cvet.*

*Ni na svetu takega človeka,
da bi toto kunšt narediti znal,
kot jo je ta majhna stvarca čelica
si hiško naredila brez mojstra.*

*Nobena sveta maša se ne služi,
da bi v nji od čele zraven kaj ne b'lo,
še tiste sveče, ki so v cerkvi žegnane
bojo našim dušam svetile.*

Zapisal Alojz Lovrenko v letu 1977

Ko sem prebrala to pesem, sem pomislila na novo pomlad in vse leto do pozne jeseni, ko bodo čebele spet pridno delale in skrbele tudi za nas, za dober pridelek ... Bomo znali biti hvaležni in jih varovati pred uničenjem?

Karolina Pičenko

POMLAD

Ah, ta pomlad,
je kot kakšen zaklad.
Spet se zavedaš, da si mlad,
naenkrat spet veš, da imaš svet rad.

V pomladi spet vse zacveti,
tudi v tebi se novo življenje zbudi.
Zemlja se znova rodi
in vsem se nekam mudi.

Ko pomlad odide,
čez eno leto spet pride,
zato nikar ne jočimo se,
ko pomladi konec je.

Angelika Lajh, 6.b

ZVONČEK

Bim, bam,
zvonček že kuka na plan,
tudi trobentica čaka na svoj dan.
Čebelice še ni,
a kmalu prileti,
da naš zvonček oprai,
ki pred tabo zacveti.

Iva Botič, 6.b

O ženskah, materah in njihovih praznikih ...

Saj poznate, spoštovane naše občanke, znameniti Cankarjevi črtici Greh in Skodelica kave. Tolikokrat sem ju prebirala na osmomarčevskih proslavah, da ju znam še danes skoraj na pamet. Mojster slovenske pisane besede je znal! Znal je razžaliti svojo mater in znal ji je v zrelih letih postaviti spomenik. Ne le svoji, vsem materam sveta. Pri skrbi za svoje otroke se matere nismo nič spremenile: ne postavljamo pogojev, ne pričakujemo plačila, ne pohval, morda le drobec hvaležnosti. Takšna je mama danes, takšna je bila Cankarjeva mati v 19. stoletju, takšna je mati vselej. Razlika je morda le v tem, da moremo danes materialno dati svojim otrokom skoraj vse, kolikor pa ne, poskrbi za to (mnogokrat neupravičeno) naša bogata država. Toda, to je že druga tema, ki ne sodi v ženske, marčevske praznike.

In če danes pravimo, da smo ženske kljub svoji večji izobraženosti še vedno

manj plačane, da se težko povzpemo na višji položaj v službi, se toliko težje uveljavimo pri urejanju naših medsebojnih odnosov na vasi, v občini in državi. In naj že nehajo nakladati in iskati »ženske kvote«. Morda uspevajo le tiste, za katere je vnaprej znano, da bodo samo kimale, morda pridno vodile administrativna dela. V prvih vrstah na prireditvah in proslavah pa vedno znova pozirajo naši veliki politiki. In če slučajno v nekem obdobju ne dobijo mandata, se jim podira svet. Če morajo pri problemu, ki nastane v vasi ali občini ugrizniti v kislno jabolko, tedaj »trdno« sklenejo, da ne bodo več kandidirali. Mi pa jim seveda prav nič ne verjamemo saj, oblast je slast.

Pa vendar, četudi je bilo odločanje o našem življenju povsem v rokah moških, ima po 65. letu vsaka žena svoj denar. Če so pred tridesetimi in več leti, prihajale »na občino« sključene, zgubane,

povsem zgarane matere prosit za minimalno denarno pomoč, tega danes ni več. In če sem jih vprašala, za kaj bodo porabile tistih drobnih nekaj dinarjev, je bil vselej odgovor: »Za difko, projo in deset dek cukra.« In presrečna sem danes, ko zna in se more postaviti prava kmečka žena s pripravo dobrega kruha, če kdo opazi lepo urejen vrt, skrbno obešeno, kot sneg belo, perilo, če se dvakrat na leto odpelje na izlet. In če spoštuje slovensko besedo in pesem. Pa naj nam vladajo moški, saj se gotovo ne bo nikdar zgodilo, da bi zamenjali vloge.

In da bi kdo zapel: »Stara mama, oj ne šivaj, stara mamica, pusti delo in počivaj, zlati čas je zdaj!« Tega, nam drage žene in dekleta, še najbrž dolgo ne bo nihče zapel. Pa kljub vsemu: vse najlepše ob marčevskih praznikih!

Danica Tement

Zgodba neke cvetne nedelje

Dogajalo se je v Zabovcih, bilo je med 2. svetovno vojno, ko je bil prvorojeni sin dovolj velik, da ga je oče že kak teden prej razveselil z odločitvijo: »Janez, letos boš ti nesel presmece k žegni.« Medtem je tudi že za vse poskrbel: sosedov stric krojač je fantiču iz očetove obleke pre naredil tako, primerno zanj. Oče pa je prinesel iz gozda tudi že primerne šibe za butaro oziroma presmec. Iz njih je izdelal kar nekaj ličnih, bolj malih presmecev, ki jih je potem Janez na cvetno nedeljo v spremstvu očeta odnesel v cerkev k blagoslovu. Tudi mama in oba mlajša bratca sta bila ponosna in vesela ob prihodu obeh domov. Sedli so k nedeljskemu kosilu. Potem so presmece ločili iz skupne poveze in določili, komu in čemu je kateri namenjen: za dom, hišo in ognjišče peči, pa polju, živini ... Enega od presmecev je oče izročil Janezu z naročilom: »Tega pa nesi k sosedovim, ki nimajo takega fanta, da bi ga sam prinesel! Če pa ti bodo stric hoteli dati kako marko, je ne smeš vzeti, saj so ti naredili to lepo obleko.« Deček je res stekel k sosedovim, kjer so ga bili veseli, ga pohvalili, a ko se je obrnil, da bi stekel domov, mu je stric stisnil v roko denar za nagrado. Janez se je zaman branil, stric mu je kar vsilil tisti papir v

drobno dlan, že je bil spet doma. Tedaj ga oče ni nič vprašal, a čez nekaj dni, medtem ko se je s sosedom oče srečal v »zaogradi«, ga je poklical in nenavadno strogo vprašal: »Janez, kaj pa si naredil s tistim denarjem, ki so ti ga v nedeljo stric dali za presmec? Pa sem ti rekel, da ga ne smeš vzeti!« Otrok je tedaj dojel, da je nekaj narobe. A očetu je lahko povedal le svojo edino resnico: »Stric so mi res dali nekaj denarja - papirnatega, jaz pa nisem vedel, kaj naj naredim. Oni ga niso hoteli vzeti nazaj, domov ga nisem smel prinesiti, pa sem ga hitro vtaknil na polico med rože pri sosedovi hiši.« Oče sploh ni podvomil v sinove besede. Skupaj sta stopila k sosedovim in čeprav denarja niso našli (gotovo ga je veter odnesel in se ga je razveselil kak presenečeni najditelj), so bili vsi trije zado-

voljni. Sosed, ki ga je prej malo čudilo, da mu dečkov oče ni niti omenil denarnega daru, oče, ki je želel pravi odgovor, in Janez, ki je svojo otroško poštenost obogatil z zaupanjem obeh strica in očeta ... No, odraslima je v mislih samo malo poočital, le zakaj včasih tako zelo vztrajajo pri svojem ... Zakaj je stric vztrajal, da tisti denar mora vzeti?

Karolina Pičenko

Več znaš, več veljaš ...

Angleščina (mentorici Sonja Pavlenič, Tatjana Frangež Kobale)

27. 1. 2009 sta se učenca 9. razreda Blaž Kekec in Marko Verlak udeležila državnega tekmovanja iz znanja angleškega jezika, ki je za naše območje potekalo na Kidričevem. Dosegla sta zadovoljivo uvrstitev.

Kemija (mentorica Danica Muršec)

Šolsko tekmovanje za bronasto Preglovo priznanje se je odvijalo 26. 1. 2009. Udeležilo se ga je 13 učencev iz 8. razreda ter 15 iz 9. razreda. Bronasto priznanje so prejeli učenci, ki so dosegli vsaj 70% vseh točk. To je uspelo učencem Alenu Bezjaku, Taji Meznarič, Danielu

Straussu, Moniki Mernik iz 8. razreda ter Katji Bezjak iz 9. razreda.

Na državno tekmovanje pa so se uvrstili tisti, ki so dosegli najmanj 80% vseh točk. V Mariboru, kjer bo tekmovanje, nas bodo zastopali Alen Bezjak, Taja Meznarič in Katja Bezjak.

Slovenščina (mentorica Vida Vajda)

Tekmovanje za srebrno Cankarjevo priznanje oziroma področno tekmovanje iz znanja slovenskega jezika je potekalo 3. 2. 2009 na Ptuj. Na tekmovanje so se iz šolskega tekmovanja uvrstili štirje učenci - trije so dosegli srebrno priznanje, le enemu ni uspelo. Z rezultati smo toliko bolj zadovoljni, ker je učenka Eva

Zupanič iz 8. razreda na tem tekmovanju dosegla 1. mesto, Blaž Jagarinec in Taja Meznarič pa sta dosegla 7. oziroma 9. mesto, za kar si zaslužijo iskrene čestitke. Na državno tekmovanje, ki bo v Mariboru, pa se je uspelo uvrstiti samo Evi.

Fizika (mentorica Irena Križanec)

Šolsko tekmovanje za bronasto Stefanovo priznanje je potekalo 10. 2. 2008, tekmovalo pa je 10 učencev iz 8. razreda ter 9 učencev iz 9. razreda. Trije so dosegli bronasta priznanja, na področno tekmovanje pa sta se uvrstili učenki Eva Zupanič in Katja Bezjak.

Mala šolska kronika

28. 1. 2009 je bil za učence predmetne stopnje naravoslovni dan na temo preventivnih vsebin. Učenci posameznih razredov so se v delavnicah seznanjali z različnimi vsebinami: steklina, droge, nasilje ... Pri izvedbi dejavnosti so sodelovali zunanji predavatelji, strokovnjaki na posameznem področju.

3. 2. 2009 so se učenci od 1. do 4. razreda odpeljali v Maribor, kjer so si v okviru kulturnega dneva v gledališču ogledali lutkovno predstavo.

5. 2. 2009 je v počastitev praznika kulture potekal kulturni maraton, na katerem so sodelovali učenci predmetne stopnje, razredne stopnje in tudi najmlajši - vrteški otroci.

6. 2. 2009 smo na šoli prisluhnili radijski uri, ki je bila prav tako posvečena prazniku kulture.

10. 2. 2009 je potekal športni dan, in sicer so se učenci od 5. do 9. razreda imeli možnost odločiti, ali bodo smučali na Arehu ali pa drsali v Ledni dvorani v Mariboru.

10. 2. 2009 je potekalo tudi šolsko tekmovanje za Stefanovo priznanje - v znanju fizike so se pomerili najboljši šolski fiziki.

10. 2. 2009 smo organizirali pustno delavnico za starše in otroke, kjer smo izdelovali pustno masko, s katero se je šola predstavila na Fašenku v Markovcih.

13. in 14. 2. 2009 so se učenci devetih razredov odpravili na informativni dan, kajti kmalu se bodo morali odločiti, kam po končani osnovni šoli.

20. 2. 2009 so učenci izbirnega predmeta nemščina dobili obisk - obiskali so jih vrstniki iz Italije, ki so ostali pri nas dva dni, tako da so si lahko ogledali še pustno povorko.

21. 2. 2002 je vsa šola (učenci in učitelji) sodelovala v markovski pustni povorki; toliko »zvončkov« na kupu Markovci še niso videli.

Svet, v katerem živimo

V sredo, 28. januarja, smo imeli naravoslovni dan, ki smo ga posvetili drogam in nasilju nad ženskami.

»Svet je lep!« radi rečemo. Na prvi pogled morda res. A prevečkrat si zatiskamo oči in vidimo le tiste dobre stvari, ki ne škodujejo. Premalokrat pa se zazremo globlje, v realen svet in tiste manj prijetne stvari, ki nas lahko doletijo v življenju. Mnenje o okolju, kjer smo se rodili in še danes živimo, je zagotovo za vsakega posebej čudovito in najboljše v vseh pogledih. Toda, ko na vse to pogledaš iz drugega zornega kota, se zaveš, da le ni vse tako rožnato kot ob prvem vtisu.

Velikokrat lahko na televiziji in internetu zasledimo kakšne stvari in dogodke, ki nas pretresejo. Pa vendar je mnogo ljudi optimističnih in gledajo na svet z »rožnatimi očali« v prepričanju, da pri nas takšnih grozot ni. Mogoče jih res ni toliko, kot drugod

po svetu, in smo lahko veseli, da živimo v državi, kakršna je. Vendar pa se tudi Slovenci srečujemo s težavami, kot so droge in druge prepovedane substance. Mogoče se niti ne zavedamo, da imamo ob sebi človeka, ki potrebuje pomoč in želi, da mu prisluhnemo. Ljudje, ki zapadejo v svet drog, se največkrat umaknejo v odmaknjene kraje, stran od oči ljudi, ki bi jim lahko še pravočasno pomagali. Po navadi ti ljudje v droge vpeljejo še svoje prijatelje, spet ti še nove in tako se veriga nadaljuje in takšnih oseb je vedno več. Nekatere še pravočasno lahko rešijo z zdravljenjem oziroma odvajanjem, spet drugi pa zabredejo še globlje. Ravno tej temi smo se posvetili tudi na našem naravoslovnem dnevu. Obiskal nas je kriminalist Stanko, ki je predaval o drogah in nam z lastnimi izkušnjami s področja svojega dela razširil obzorje. Predavanje je bilo zares zanimivo in vsakdo od nas se je

zamislil nad njegovimi besedami.

Ogledali pa smo si tudi film o nasilju nad ženskami. Marsikdo od nas si sploh ni predstavljal, da se takšne stvari kje na svetu sploh dogajajo. Nekateri smo sklanjali glave in se le spogledovali ob grozovitih dogodkih, ki so bili prikazani v filmu. Može in bratje trpinčijo svoje žene in sestre ter jih pretepajo. V mnogih državah so ženske manj vredne od moških, zato jih ti zatirajo in ponižujejo. Marsikdaj se nasilje konča tudi s smrtjo. Tudi pri nas se srečujemo s takšnimi težavami, vendar na srečo niso tako pogoste. Marsikdaj pa so žal zamolčane in nerazkrite. Nad besedami, ki so nam bile povedane, se je vredno zamisliti. Zagotovo lahko vsak od nas nekaj stori in prispeva za lepši jutri. Potrudimo se ohraniti svet takšen, kot je in ga poskusimo še izboljšati.

Vanja Vajda, 9.b

Beseda praznika, petja in vriskanja - kulturni maraton

Četrtek popoldan pred letošnjim Prešernovim dnevom je bil za vse tiste, ki so si vzeli čas in sodelovali, ali pa le prisostvovali kulturnemu maratonu, ki smo ga na šoli organizirali v počastitev našega praznika kulture, popoldan, v katerem jih niso morale vsakdanje tegebe in skrbi - učenci niso razmišljali o šolskih zahtevah in problemih naslednjega dne, odraslim (staršem in učiteljem) pa je bila prihranjena siva, če ne že črna vsakdanost - namesto gospodarskim, političnim in drugim zdraham, namesto gospodarski krizi in recesiji... smo prisluhnili lepi slovenski besedi, pesmi in glasbi. Ob naših otrocih in učencih smo preživeli nekaj res lepih uric, saj so nam le-ti pokazali, da za našo kulturo in izročilo nam, starejšim, ni potrebno trepetati. Na šoli imamo veliko otrok, ki se lahko zraven osnovnega šolskega znanja ponašajo še s čim! O tem bo beseda v naslednjih vrsticah. Najprej (začeli smo ob 17. uri) so navzoče navduševali in zabavali učenci razredne stopnje. Tam smo bili tudi mi, šolski novinarji, ki smo bili ob njihovem programu prav navdušeni - naši »ta mali« so svoje deklamacije, petje, obvlado-

Utrinek z letošnjega kulturnega maratona na OŠ Markovci

vanje instrumentov ter ples - folkloro ovili v belo, kajti s svojimi učiteljicami in učiteljem so odprli tudi razstavo z naslovom Zima, zima bela. Obiskovalci smo se počutili kakor v pravljicni beli naravi, saj so bile stene avle razredne stopnje ena sama belina in modrina - bela pokrajina in modro nebo. Nastopajoči učenci pa so ob spremljavi učencev, ki obiskujejo glasbeno šolo, recitali pra-

vlične snežne pesmice slovenskih pesnikov. Po nekajletnem premoru pa je zaplesala še šolska folklorna skupina - vsi skupaj so se zelo dobro odrezali, zato obiskovalci nismo varčevali z aplavzom.

Osrednja prireditev se je začela ob 18. uri. V nabito polni šolski telovadnici smo bili priča koncertu pevskih zborov naše šole. Predstavili so se vsi trije šolski zbori - najmlajši, ki ga vodi učiteljica Janja Hunjet, ter otroški in mladinski, ki ju vodi Slavica Lajh. Zapel nam je tudi vrteški pevski zbor pod vodstvom Polonce Strelec Čuš, ki je začel koncert. Poslušalci se bodo verjetno strinjali z nami, če trdimo, da so si zbori resnično zaslužili, da smo jim prisluhnili.

Piko na i tega dela maratona pa je postavil harmonikarski orkester glasbene šole Karola Pahorja iz Ptuja. Večina poslušalcev (kakor smo izvedeli) jim je prisluhnila prvič in večina nas je bila nad njihovim nastopom navdušenih.

Ob 19. uri smo se z besedo in glasbo predstavili starejši učenci v avli predmetne stopnje. Nastopajoči učenci so iz svojih instrumentov izvabljali klasično,

predstavili lastne pesmi.

Kulturni maraton smo zaključili z ogledom filma. Začeli smo ob 20.30 in vztrajali do konca. Na tem zadnjem delu nas je ostala le peščica ter nekaj učiteljev in staršev. Vendar nam ni bilo žal, saj je bila posebna izkušnja sedeti zvečer v šoli in družno gledati film.

Naj za konec povemo še to. Mnogim med nami je bilo malo tesno pri srcu ob misli, da bomo v šoli preživeli ves dan - najprej pouk, potem pa še kulturni popoldan ... Toda, strah je bil odveč! Prepričali smo se celo, da je lahko tudi nekaj ur, ki smo jih namenili kulturi, zelo prijetnih in doživetih, da lahko ob poeziji in glasbi uživaš in se bogatiš.

Zaključimo z našo ugotovitvijo. Učiteljica Vida Vajda, ki je bila zraven učiteljice Slavice Lajh vodja prireditve, je med drugim v veznem besedilu maratona zapisala, da kultura naj ne bo le muha enodnevnica, ki spomladi poleti proti nebu ... Dokler bo med nami toliko učencev, ki obvladamo ta ali oni instrument, pa taki, ki radi, ne samo beremo, ampak tudi pišemo poezijo, pa taki, ki radi in lepo zapojemo, pa taki, ki radi v roke vzamemo knjigo, ali gremo v gledališče, pa taki, ki cenimo naše ljudsko izročilo, ... kultura ne bo muha enodnevnica.

In kaj so nam povedali naključno izbrani obiskovalci?

Darinka Kodrič: »Zdelo se mi je zelo lepo, predvsem me je presenetilo, da imamo toliko mladih virtuozov in mladih glasbenikov. Želim si še več takih kulturnih prireditev.«

Nataša Vidovič: »Zdelo se mi je zelo zanimivo. Vesela sem, da imamo tukaj v Markovcih toliko mladih talentov in da znajo tako lepo nastopati.«

Danilo Kostanjevec: »Zelo dobro, samo pohvalno. Upam, da bo vsako leto tako. Bilo mi je všeč, da je bilo več različnih nastopov.«

Učiteljica Danica Muršec: »Zelo všeč mi je bilo. Vsi zbori so bili prijetni za uho, za poslušanje. Predvsem sta se mi najbolj vtisnila v spomin harmonikarski orkester in mladinski pevski zbor. Pesmi so mi bile všeč, izbira je bila odlična.«

Besedo in sliko so zakrivali šolski novinarji: Taja, Sanja, Katja, Aljoša, Tadej, Tamara

Italijanskim šolarjem pokazali markovski fašenk

Na pustni petek in soboto, 20. in 21. februarja, so se učenci izbirnega predmeta nemščina lahko ponovno razveselili obiska svojih italijanskih šolskih prijateljev. S temi učenci zadnjega razreda tako imenovane SCUOLE ELEMEN-TARE (podobno kot pri nas predmetna stopnja) sodelujemo že drugo leto. Stari so približno 13 let, podobno kot naši osmošolci, prihajajo pa iz Paine v okolici Milana.

Naše sodelovanje smo pričeli preko internetnega portala E-Twinning, ki omogoča šolam iskanje partnerskih šol za sodelovanje v projektih s tujino. Že z lanskim obis-

pozdrav, skratka težav z razumevanjem ni bilo. Dobrodošlico sta jim izrekla tudi ravnatelj in župan. Priskakale so tudi ruse ali mele in prikazali so se »medoži«, ki so že komaj čakali, da poblize spoznajo italijanske punce - zanimivo, celo njihov učitelj je ugotovil, da so se tudi letos, tako kot lani kurenti, medoži zagledali v isto dekle, z imenom Elisa.

Skupaj z dvajsetimi učenci, v glavnem iz osmega razreda, smo se z dvema avtobusoma odpravili na ogled povorke ptujskih šol, ki je bila končana v slabe pol ure, nato pa smo se odpravili v ptujski šotor na osnovnošolsko pustno rajanje, kjer pa na žalost ni bilo nekega vodenelega programa. Ampak po informa-

znali, prava redkost.

V petek smo se po večerji na šoli poslovili in se nato srečali še par uric v soboto. Najprej smo s pomočjo učiteljice likovne vzgoje izdelovali korante iz DAS-mase, ki so si jih Italijani odnesli s sabo za spomin. Potem je sledil še ogled povorke pri mlinu v Zabovcih, škoda je le, da so morali naši gostje na pot že malo pred tretjo uro in so zaradi počasnega premikanja povorke videli le malo skupin.

Italijani so po deveturni vožnji, ki maja čaka tudi nas na poti k njim, varno prispeli domov. Po zagotovitvi učiteljice zadovoljni z vsem, kar so povedali, videli in tudi pojedli. Je že res, da gre prijateljstvo tudi skozi želodec, zato se je potrudila naša šolska kuharica s pripravo slovenskih specialitet, za katere sta moška spremljevalca rekla le: »E bueno.« Nam pa za obisk pri njih obljublajo užitke ob pravi italijanski pici. Bomo videli, slišali in okusili - maja v Italiji.

Ni res, da se nikomur od mladih »nič ne da«. Še vedno se najdejo učenci, ki jih marsikaj pritegne in so pripravljeni narediti tudi kake dodatne stvari za širjenje svojega obzorja. Pa hvala bogu, le kako bi drugače petkovo popoldne in sobotno dopoldne prostovoljno preživel v šoli.

Res je sicer, da je dvajsetim učencem v Markovcih ta dan odpadel pouk, ampak mislim, da so v teh dveh dnevih postali bogatejši za druga nova spoznanja, nove besede, nove simpatije ... V praksi smo spoznali, da več jezikov znaš, več veljaš.

Vida Vajda

Učenci iz Italije so v Markovcih doživeli pravo pustno vzdušje.

kom smo ugotovili, da je sodelovanje dveh šol iz različnih držav lahko samo pozitivno. Tudi letos bomo nadaljevali z izdajanjem skupnega internetnega časopisa v tujem jeziku, ki ga najdete tudi na naši spletni strani. V decembru smo si izmenjali voščilnice, ki smo jih zapisali v različnih jezikih in jih pri razredni uri tudi sami izdelali.

Nekateri učenci so že od lani ostali v stikih preko elektronske pošte, tako da je bilo srečanje v pustnem času, v katerem imamo Markovčani tujcem res veliko pokazati, za oboje še toliko težje pričakovano.

V Sloveniji so bili že od četrtega, ko so si ogledali našo znamenito Postojnsko jamo. Tudi letos so si za svoje prenočišče izbrali hotel Botra v Gorišnici, ki so ga zelo pohvalili.

Na predpustni, ali bolje rečeno, v Markovcih in na Ptuj, že čisto pustni petek, smo jim v šoli pripravili kratek sprejem v različnih jezikih, celo italijansko so se bili nekateri pripravljene naučiti nekaj stavkov v

ciji učencev je bilo ravno to dovolj za začetek medsebojnega spoznavanja, ki se je nadaljevalo še celo popoldne v Markovcih na šoli.

Spet smo se razdelili v dve skupini, nekaj naših učencev je tako ponovno preizkusilo tujejezično učiteljico, pri kateri so se morali res potruditi »špikati ali šprehati«, saj slovensko dejansko ni razumela.

Italijani so nam v angleščini in v nemščini predstavili svoje tipične maske, mi pa smo lahko še kaj več povedali o kurentih. Poleg spoznavanja druge kulture, ljudi in običajev, je bil tokrat naš cilj naučiti Italijane tudi nekaj slovenščine - pomagali smo si seveda z angleščino, nemščino in z risanjem. Na srečo smo znali tudi nekaj italijanščine, kar je pri dveh spremljevalcih, ki nista znala niti besedice drugega, razen italijanščine, vsekakor dobrodošlo. Pohvaliti moram učiteljico Ilarijo, ki ne uči tujega jezika, ampak obvlada italijanščino in angleščino, kar je pri Italijanih, kot smo jih lahko do sedaj spo-

PUST

Pust, pust veselih ust,
k nam je prišel,
da zimo bi vzel.

Korant že zimo odganja,
iz zemlje pomladno cvetje
poganja.

Sonce zlato na nebu žari,
ptiček veselo si pesem žgoli.

Otroci se po travnikih podijo
in se pomladi veselijo.

Katja Vajda, 6.a

Preden Vesna prispe, pozvanja korant demonski ...

Za naslov tega članka sem si izbral kar besede naše častne občanke Danijele Feguš, ki jih je zapisala v pesmi o Markovcih. Še preden so dnevi postali toplejši in začeli naznanjati prihod pomladi, smo v Markovcih praznovali fašenk.

Vsak po svoje, kakor je komu najbolj ustrezalo. Nekateri z udeležbo v številnih pustnih skupinah, spet drugi pa le z ogledom katere izmed povork, ki jih je v Podravju že kar malo morje. Kot študentu etnologije in kulturne antropologije mi je bilo v veselje, da sem imel možnost ogleda karnevala v Čavlah, mestecu, ki leži tik zraven Rijeke na Hrvaškem, kjer so nastopili tudi koranti iz našega domačega etnografskega društva. Vsem maskam, ki so nastopile na tem karnevalu, je bilo skupno to, da so nosile zvonce, s katerimi so ustvarjale veličasten zvok, ki ga ni moč opisati z besedami, saj je bil tako moččen, da so človeku misli odplavale

mного stoletij nazaj, ko so naši predniki s temi obredi odganjali temo in zle sile iz dežele. Že nekaj let pa tudi sodelujem v karnevalu v Kanalu ob Soči, od koder prihajajo znani Liški pustje, ki so tudi redni obiskovalci naše povorke. Čeprav je na teh gostovanjih videti mnogo zanimivih etnoloških mask, pa lokalni prebivalci ne dajo kaj veliko na njihovo dediščino. Karneval mine in vsi odhitijo na svoje domove, življenje jim spet teče po ustaljenih tirnicah naprej. Hvala bogu, da v Markovcih temu ni tako. Za nas se čas ustavi kar za celih pet dni in videti je, da naš človek živi s fašenkom. Tudi svojim gostom, ki so letos obiskali naš »praznik«, sem povedal, da markovskega fašenka ne moreš gledati, ampak ga moraš živeti, kajti samo tako lahko doživiš ta pravi utrip tega norega dogajanja. Za nas se s karnevalom norčije ne končajo, saj sta še pred nami »malik« in pa »vejki« fašenk. In kaj je lahko na ta dva dneva lepše, ko slišiš na enem koncu vasi petje oračev, na drugem zven

korantovih zvoncev, spet na tretjem oglašanje ruse. In v tem se kaže prava pristnost markovskega fašenka. Čeprav sem komaj začel svojo študentsko pot v svet običajev, navad in spoznavanja človeka ter njegovega ustvarjanja, mislim, da je ena izmed zelo pomembnih človekovih vrlin ta, da se svoje dediščine ne sramuje in je ne zanika ter se jo po najboljših močeh trudi ohranja. Vem, da se za obstoj našega fašenka ni potrebno bati, saj v pustnih skupinah sodeluje mnogo otrok, pa tudi starejši se jih z veseljem udeležujejo.

Koranti in drugi, za naš kraj značilni pustni liki, so svoj ples za dobro letino odplesali, življenje teče naprej in nekateri že po tihem razmišljamo o naslednjem fašenku. Pomembno je, da izročila, ki smo ga podedovali, ne zavržemo, ali iznakazimo, pa čeprav pravijo, da fašenk ni več to, kar je bil. Morda pa je le prišel čas, da tudi ta prastari običaj sledi teku časa.

Matjaž Mlinarič

Tradicionalno ocenjevanje pustnih krofov

Po pustu je v Markovcih zadišalo že zadnji konec tedna v januarju, ko so članice društva podeželskih žena v župnijski dvorani pripravile tradicionalno ocenjevanje pustnih krofov.

Povabilu se je sicer odzvalo manj gospodinj kot lansko leto. Kljub temu pa so po besedah predsednice društva Slavice Vincek tudi z letošnjo organizacijo dogodka zadovoljne. Na ocenjevanju je sodelovalo deset gospodinj in celo en

gospodinjec. Na ocenjevanje je bilo potrebno prinesiti po pet krofov brez nadeva in sladkornega posipa. Ocenjevalne kategorije pa so bile: zunanji videz in videz sredice ter vonj in okus krofa. Komisija, ki jo je vodila Marija Horvat iz izobraževalnega centra Piramida Maribor, je ocenila, da ja tokrat najboljše krofe pripravila Jožica Štrafela iz Nove vasi pri Markovcih. »Krofi, ki jih je pripravila Štrafelova, so bili zelo dobri, lepe in primerne oblike, rob je bil stabilen,

sredica pa primerne in dobrega okusa,« je pojasnila Horvatova in dejala, da so bili več ali manj vsi ocenjevani krofi zelo dobri in da je bila kakovost zadovoljiva. Kot nasvet pa Horvatova dodaja, da je potrebno pri pripravi krofov vendarle poskrbeti za to, da je testo dovolj bogato z vsemi sestavinami, kar se pokaže pri cvrenju in tudi pri končnem izdelku. Primerna temperatura za cvrenje krofov je po besedah Horvatove okrog 160 ali 170 stopinj Celzija, pri pripravi krofov pa moramo biti pazljivi tudi na to, da so primerno vzhajani (za približno enkrat toliko, kot je začetna velikost). Seveda pa je pomembno tudi, da imamo v ponvi dovolj olja, da lahko krof plava. Najboljša so kvalitetna olja, med temi velja izpostaviti blagovno znamko Zvezda.

Skupinska fotografija z letošnjega ocenjevanja pustnih krofov

Foto: MZ

MZ

V Markovcih skupina Mamutzones iz Sardinije

Sodelovanje s skupino Mamutzones se je začelo leta 2006, ko so člani Turističnega društva in Etnografskega društva Korant Markovci gostovali na Sardiniji. Prijateljstvo, ki se je spletlo med vsemi je pripeljalo do tega, da smo člane skupine povabili na Fašenk v Markovce, udeležili pa so se tudi karnevalske povorke na Ptuju.

Sardinija velja za eno najzanimivejših tradicionalnih pustnih lokalitet v Evropi. Med številnimi tradicionalnimi pustnimi liki in skupinami posebno mesto zaseda maska Mamutzones iz kraja Samugheo v centralni Sardiniji, ki je v številnih pogledih nadvse podobna našemu korantu. Opravo impozantnih maskirnih likov sestavljajo: kožuhasto kozje pokrivalo z rogato masko brez zakritega naličja (obraz si zakrivajo s črno barvo iz plutovcev), številni zvonci različnega števila, oblik in velikosti ter ena gorjača.

Skupina, ki jo je vodil Tonino Mussi, je v Markovce pripotovala v petek, večer pred markovskim fašenkom. Župan Občine Markovci in člani Turističnega društva smo gostom iz pobratene očine Samugheo pripravili sprejem kulturnim programom, v katerem so sodelovali člani Folklornega društva Markovci in Vaški pevci iz Bukovcev. Po kratkem nagovoru župana je vse navzoče pozdravil še Tonino Mussi in se zahvalil za povabilo. Po večerji so vsi skupaj odšli v šotor in uživali ob razposajenem plesu in zabavi številnih mask, ki so prišle na otvoritev štiridnevne zabave v Markovce. Tudi naši prijatelji so se prepustili zabavi in kar nekam težko so se poslovili in šli po skoraj 30 urah počivat.

V soboto, na dan Markovskega fašenka, so gosti v Markovce prišli točno ob dogovorjeni uri, takoj po zajtrku. Najprej so si ogledali farno cerkev, nato zapornice in jezero, popili kavo in se odpeljali mimo obrtne cone Novi Jork v Zabovce, kjer je bilo že vse pripravljeno za začetek povorke. Po dobri fašenski »južni« so člani skupine začeli obred maskiranja, ki je zelo zanimiv, saj poleg tega, da na sebe oblečejo kožuh iz kozje kože in številne zvonce, svoj obraz namažejo s črno barvo, ki jo pripravijo iz lesa plutovca, ki ga pred tem ožgejo in namočijo v vodo. Tudi vsi tisti, ki jih namažejo, si to lahko štejejo kot neko čast, saj ne namažejo vsakogar. V sami povorki so Mamutzones-i pokazali vse tisto, kar je čar te lepe maske - to pa je predvsem ponos na tradicijo, ki jo gojijo z vsem srcem. Upam, da so vsi, ki so si fa-

Prijateljstvo velja - Sardinci in Markovčani

Foto: Franc Brodnjak

šenk v Markovcih ogledali, to opazili. Po povorki so se iz hotela še vrnili na rajanje v šotor in ponovno uživali ob pogledih na razigrane maske v šotoru. Med večernim rajanjem so iz rok župana in predsednika Turističnega društva prejeli darilo v spomin na Markovce. Tudi člani Etnografskega društva so jim poklonili lepo korantovo kapo kot spomin na sodelovanje na 18. Markovskem fašenk.

Poleg gostov iz Sardinije so se letos povorke udeležili še naši prijatelji iz Hrovače pri Ribnici in s svojimi »Butalci in Zlato ribico« povedali nekaj pikrih na trenutno dogajanje v svetu. Tudi njim hvala lepa za sodelovanje.

Nedeljski dopoldan je bil za naše goste iz Sardinije čas za kratek počitek pred povorko na Ptuju, kjer so jih ravno tako občudovali številni obiskovalci ptujskega karnevala. Po povorki so gostje pripravili kratko pogostitev za vse tiste, ki so jih v teh dneh spremljali. Pripravili so nekaj tipičnih sardinskih jedi, peciva, kruha in vina, ni pa manjkala tudi tipična sardinska glasba. Tu je bil še lep ambient v kleti Hotela Park, kjer je istočasno potekala tudi razstava slik fotografkinje Staše Cafuta in dr. Aleša Gačnika z naslovom Maske Sardinije.

S skromnim darilcem smo se v ponedeljek dopoldan poslovili od naših prijateljev. Res je, da je med nami razlika v jeziku, ki nam je včasih bila kakšna ovira pri spo-

razumevanju. S pomočjo prevajalca Martina smo tudi to oviro dobro prestali in na koncu ugotovili, da smo se vsi skupaj nekaj naučili: oni nekaj slovenskih, mi pa nekaj italijanskih besed iz priročnega lista - slovarja, ki smo si ga vsi skupaj razdelili ob njihovem prihodu.

Sicer pa spomnimo: Na Markovo leta 2007 sta občini Markovci in Samugheo podpisali protokol o pobratenu, kar je popolna novost na evropskih tleh. Povezali sta se dve občini iz različnih delov Evrope, ki pa imata nekaj skupnega. To je podobnost med likom koranta in Mamutzonesa in predvsem ohranjanje tradicije na osnovi etnografske dediščine naših prednikov. Vsi skupaj bomo delali na tem, da bo to naše povezovanje še tesnejše, saj smo že prejeli povabilo za gostovanje na velikem poletnem karnevalu na Sardiniji avgusta letos.

Na koncu bi rad napisal še moje opažanje, ki sem ga zaznal ob mojem skoraj tridnevnem bivanju s prijatelji iz Sardinije. Presemetila me je njihova preprostost, hvaležnost za vse, kar nekdo stori za njih, predvsem pa njihov ponos na to, od kod prihajajo in kaj predstavljajo.

Tradicija je za njih sveta, to nosijo v sebi, kar se pokaže tudi pri njihovem pristopu do lika Mamutzones in seveda v njihovem nastopu, ki ima zmeraj vsebino - zmago dobrega nad zlim.

Franc Brodnjak

Čez stojnske »maškore« jih ni!

Kmalu po novoletnih praznikih se je po naši vasi ponovno pričelo vsakoletno šušljanje, ki je obravnavalo, kajpak, najpomembnejši "praznik" v letu - fašenk. Za marsikaterega vaščana Stojncev, lahko bi rekli kar za vse Stojnčane, se pustni čas resnično zdi nekaj posebnega. V vsakdanjem prenatrpanem urniku redko najdemo trenutke, ko bi se lahko dokončno sprostili in se veselili brez skrbi. Pust je kot nalašč za to! Pa ni poseben le zaradi dragocenega časa, ki si ga vzamemo v štirih norčavih dneh, ampak tudi zaradi druženja ter povezanosti celotne vasi.

Letos smo se Stojnčani organizirali v kar pet pustnih skupin. Vsaka zase je bila zanimiva, izdelana z veliko truda in domišljije in, kar je cilj, bila tudi zabavna. Štirje deli vasi in stojnska mladina je tako zabavalo množice obiskovalcev od blizu in daleč, ki so obiskali karnevale od sobote do pustnega torka. Potrebno je poudariti, da je v vasi resnično čutiti povezanost vseh krajanov, saj nikakor ne gre za tekmovalnost, ampak zgolj za veselje in sprostitev od vsakdanjega dela. Nad vsemi "maškori" pa je tudi letos, kot že osem let do sedaj, bdel vaški princ, ki smo ga izvolili na tradicionalnem "kürenbalu". Ta se je, v organizaciji vaškega odbora Stojnci in v sodelovanju z gasilskim društvom, odvijal v soboto, 7. februarja. Ker je bil to predvečer slovenskega kulturnega praznika, smo se spomnili na mojstra slovenske poezije, dr. Franceta Prešerna, in v njegov spomin prebrali in odpeli nekaj pesmi.

Kmalu po večerji smo v veselem vzdušju in ob dobri glasbi izvolili letošnjega princa. Lanski princ, Činki VI. iz Lagune, je tokrat oblast vasi predal novemu vodji, ki nosi ime Don Janči Jamski II. Za program ob veselem dogajanju je poskrbelo uredništvo TV Stojnci z oddajo "24 kur". Rajali smo vse do jutranjih ur, kmalu zatem pa so se pričele resne priprave.

Vsak dan je nastajalo nekaj novega. V popoldanskih urah je bilo na posameznih dvoriščih videti ljudi, predvsem moške, ki so pridno gradili najrazličnejše kompozicije. Zbijanje desk, barvanje, žaganje, montiranje elektrike, ... Vse

to in še mnogo več je bilo potrebnega, da so nastale strukture, kakršne smo lahko videli. Čas in z njim pustno pričakovanje je bilo zmeraj bolj neučakano ...

In tako se je le začelo. Vrstiti so se pričele povorke; najprej v Cirkulana, kjer smo prejeli prve nagrade, druga pa v korantovi deželi, v Markovcih. Slednja je bila najnapornejša, saj je za maske v celoti trajala pet ur in več. Nekoliko utrujeni smo si pošteno zaslužili malico, manjkale pa niso niti nagrade. Sledila je mednarodna karnevalska povorka na

vklučenih 80% vaščanov) in tako se radi pošalimo, da za tisti čas "merkajo" našo vas.

Povorka, ki poteka od "Šümenvih" pa do centra vasi, pa ni le "naša", ampak jo vsako leto obiše več gledalcev, ki čestitajo k izvirnosti in organiziranosti samega poteka. Na ta dan je glavna oseba celotnega dogajanja seveda princ s soprogo, ki začne povorko. Letos se je pripeljal v "papamobilu" podobnem vozilu. Sledili so mu godbeniki naše občine, kjer jih je tako ali tako več kot polovico

Maske iz Stojncev so po najvišjih mestih posegle tudi na ptujskem karnevalu.

Foto: Nika Rožanc

Ptaju, ki predstavlja svoj čar tujih in naših mask, a resnici na ljubo: če v karnevalskem sprevodu ne bi bilo vključenih več kot 10 skupin iz naše občine, bi se število nastopajočih krepko zmanjšalo ... Spet smo bili prejemaniki nagrad, tokrat celo prve, ki si jo je zaslužila "Gorenšina" z odlično predstavljenim beneškim karnevalom.

V ponedeljek, za ene sicer povsem navadni delovni dan, se je rajanje nadaljevalo v "lükarski" Dornavi, kjer prav tako vsako leto poteka tradicionalna povorka. Spet nagrade in zadovoljstvo obenem. Izmed vseh pustnih dni nam je ostalo še najpomembnejše torkovo popoldne, ki je resnično "naše", saj predstavlja prikaz skupin po vasi. Presneto čudno bi sicer bilo, če bi se predstavili v domala vsej okolici naše občine, v vasi, kjer smo doma, pa ne. Tega so še posebej veseli starejši občani, ki ob odhodih pustnih skupin ostanejo doma v glavnem sami (v skupine je namreč

Stojnčanov, za tem pa so prišle skupine. Seveda niso manjkali niti koranti, brez katerih ni pravega fašenka. Letos so se nam med drugim pridružili še dornavski cigani, ki so vsem napovedali srečo in veliko denarja v bodočnosti. Njihov obisk je bil zahvala vsem stojnskimi skupinam, ki vsako leto obišejo dornavski karneval in popestrijo dogajanje.

Po končanem rajanju, ki se je nadaljevalo v gasilski dvorani, smo sneli maske in se ponovno spomnili na vsakdanji delovnik. Štiri dni norčij in smeha se je s pepelnico sredo končalo in ponovno, po starem, sedimo v šolskih klopih in na delovnih mestih. Mogoče se je v pustnih dneh kdo zgražal in menil, da je veseljačenje pretirano. Stojnčani se s tem nikakor ne strinjamo, saj veljamo za vesele ljudi, ki se znamo poveseliti v pravem trenutku. Življenje je namreč prekratko, da se človek ne bi niti enkrat v letu pošteno nasmejal. Naj živi pust!

Alenka Rožanc

Sneg nas ni odvrnil od letošnje povorke

Je že tako, da se vse, kar je lepo, hitro konča. Tako se je končal tudi letošnji fašenk. Sedaj se gledamo na posnetkih različnih snemalcev na različnih TV-programih in si skušamo urediti misli in vtise. Poslušamo tudi različne komentarje od negativnih do pohvalnih, vsakdo ima pač pravico, da na stvar gleda po svoje ter to tudi na glas pove, če seveda želi.

Člani kulturnega društva Bukovci smo v sodelovanju z domačimi gasilci in vaškim odborom na dan povorke okoli poldneva še zaskrbljeno gledali v sivo nebo, iz katerega so se kar naenkrat vsule snežinke, ampak nismo omagali. Začetek povorke smo predstavili za eno uro. Tako je letos potekala že 12. povorka po znani trasi skozi spodnji del vasi Bukovci s predstavitvijo skupin pri Mercatorjevi trgovini in nato odhod v večnamensko dvorano.

Na našem fašenk se je predstavilo 16 motoriziranih skupin, številni koranti in drugi etnografski liki, manjkali niso niti naši stalni obiskovalci cigani iz Dornave, ki so povorko tudi odprli. Prišli so tudi medvedi, pa rusa, klonirani koranti, kuharji iz Maribora, sončnice, pa vrtnarji, predstavili so mitnico, plinarno, sodobno vožnjo balkan ekspresa, ni pa manjkal niti Putin z Ukrajinkami in drugi. Iz domače vasi so se povorke udeležile kurike, mladi cigani, recesija, imeli smo tudi večji vaški skupini - Indijce in kavbojce. Vse udeležence smo v dvorani pogostili in jih odžejali, če se niso okrepcali že med potjo, saj se vedno znova izkažejo vaščani, ki ob poti postavijo številne "okrepčevalnice" z vsem, kar sodi nanje, tako da naše maškare nikakor niso mogle omagati. Vsem za pogostitev iskrena hvala.

Ocenjevalna komisija je denarno nagradila pet skupin. Prvo nagrado so osvojile sončnice iz Spuhlje, druga nagrada je bila namenjena plinokopu vaškega odbora Cirkulane, tretjo nagrado smo namenili vrtnarjem iz vasi Prvenci, četrto mitnici iz KTD Klopotec in peto nagrado, ki jo je pridobila plinarna Klatež iz Lovrenca na Dravskem polju. Ker so sredstva omejena, ni možno nagraditi vseh, zato se javno zahvaljujemo

Bukovski fašenk je kljub muhastemu vremenu pritegnil veliko obiskovalcev in nastopajočih mask.

Foto: Martin Ozmeč

Županu Francu Kekcu so maškare zaželele dobro letino.

Foto: Martin Ozmeč

prav vsakemu in vsem, ki ste prišli na naš fašenk v Bukovce kot maska, pa tudi vsem obiskovalcem. Vsem nagrajenim seveda čestitamo in vas vabimo, da nas spet obiščete prihodnje leto.

Po zaključeni povorki je v Bukovcih sledilo rajanje in veseljačenje do večera, po polnoči pa je nastopila pepelnica in takrat so že bila

umita lica, tako smo maske za leto dni pripravili v omare, od koder jih bomo naslednje leto ponovno vzeli in se preoblekli v nekoga ali nekaj, v kar se mogoče nikoli ne bi ... Pa je spet za nami ... ta nori in veseli pustni čas.

PB

Na markovskem fašenk nastopilo rekordno število mask

Etnografsko društvo Korant Markovci je v soboto, 21. februarja, organiziralo 18. markovski fašenk.

Nastopilo je okrog 2000 pustnih šem. Med temi je bilo veliko etnografskih pustnih likov: piceki, kōrike, vile, ruse, melike, medvedi, orači, kopjaši in koranti, kot vsako leto pa so se v povorki predstavili tudi učenci markovske osnovne šole in otroci iz vrtca.

Najštevilnejše so bile karnevalske skupine, tako iz markovske kot iz sosednjih občin. Tudi letošnji markovski fašenk si je ogledalo več tisoč obiskovalcev, veselo pustno rajanje pa se je nadaljevalo v fašenski dvorani, kjer je bila podelitev nagrad. Prvo mesto je strokovna komisija prisodila skupini Noetova barka iz Stojncev, druge so bile beneške maske, prav tako iz Stojncev,

tretji ježki iz Male vasi, četrte štoklje iz Stojncev, sledijo Univerzitetni klinični center Borovci, sončnice Spuhlja, Indijci Bukovci ter plinska kriza vaškega odbora Cirkulane. Posebno nagrado za etnografski del so prejeli dornavski cigani. Več utrinkov z letošnjega markovskega fašenka pa v fotoreportaži.

MZ

Foto: MZ in Nika Rožanc

Kam gre naš polnoletnik?

Zgodilo se je pred 18. leti. Rodil se je markovski fašenk. Želja "staršev" je bila, da bi mali fašenk postal tisti pravi, avtohtoni in predvsem etnografski, ne takšen kot sosedov ptujski karneval, ki je sicer rasel na markovskih tleh, a se je sčasoma oddaljil.

In markovski fašenk je vztrajal pri svojem prepričanju, da ohrani tisto, kar so ga naučili "starši". V etnografskem dopoldnevu je na dvorišču Runarjeve domačije v Zabovcih ohranjal bistvo fašenskega dogajanja na vasi. Obiskovalci od blizu in daleč, etnografi, fotografi so prihajali in si ogledovali naše markovske etnografske like in šege v njeni "zibelki". Kulisa je bila ta prava. "Oča in mati" pred hišo sta sprejemala vse fašenske like, domačini so prikazovali, kako so se včasih pripravljali na fašenk ... Ves dopoldan je bilo dogajanje živo in predvsem koncentrirano na enem prizorišču.

Kot vsak otrok, je tudi naš markovski fašenk želel preiti iz hišnega praga na cesto. V bistvu bi lahko rekli, da je šel na step. In tako so se začele povorke, ki so zraven etnografskih likov privlačile tudi druge maske, predvsem skupinske, ki so ponavadi predstavljale aktualno družbeno tematiko.

Iz otroka je kmalu postal mladoletnik in zaželel si je več zabave, več hrupa in vse več pozornosti. Vse bolj je pozabljal na bistvo - etnografsko izročilo. Vse bolj so ga zanimale zabave in medijski blišč. Ni mu bilo več mar, da bi ga kdo prišel pogledat, kaj dela doma ... na svojem dvorišču. Glavno je, da se je malo sprehodil po vasi, tu pa tam se je ustavil ... in se šel zvečer zabavat v svoj novi "začasni dom".

Sprašujem se, kaj se je zgodilo? Kot kulturniku in predvsem Markovčanu po duši mi ni vseeno, saj vse preveč puščamo naključju organizacijo takšnega projekta, kot je markovski fašenk. Zavedati se moramo, da gre za največji promocijski in turistični dogodek za markovsko občino, ki ni kar tako nastal, ampak se je razvijal skozi vseh teh 18 let. Že samo dejstvo, da se vsako leto udeleži "povorke" več kot tisoč udeležencev v maskah in nekaj tisoč obiskovalcev, pove, da je javnost zainteresirana za naš projekt, a je po sami prireditvi prevečkrat razočarana nad samo organizacijo.

V tem prispevku ne želim kritizirati dela posameznih društev in posameznikov, saj se trudijo vsi v najboljši moči - kolikor pač čas in predvsem finančna sredstva to dopuščajo. To sem v teh letih izkusil tudi na svoji koži, saj sem bil vključen v kar nekaj etnografskih, pa tudi karnevalskih skupin. Če si v maski, ti je ponavadi vseeno, kaj se dogaja okrog tebe; glavno je, da se ti imaš fajn in da so ljudje zadovoljni.

Drugače pa je, ko se postavim na drugo stran markovskega fašenka - kot obiskovalec, gledalec ali kot turist, ki rabi še nekaj več, ne samo to, da pride na neko lokacijo od Zabovcev do Markovcev in se tam postavi in čaka ... in čaka. Namreč živimo v času, ko tega primanjkuje in se le s težavo odločimo, da bomo šli nekam stat za štiri ure, pa še zeblo nas bo, da o kakem toplen napitku in pustnem krapčiču niti ne sanjamo.

Iz pogovorov v pofašenskih dneh sem zasledil, da nas je v markovski občini mnogo takšnih, ki imamo pomisleke na organizacijo takšnih prireditev. Vidimo, kje bi se dalo kaj izboljšati. Vemo, da znamo in da moramo našemu markovskemu fašenk izoblikovati zrelostno podobo, saj je čas našega "mladoletnika", upam da, mimo. Vsi skupaj se moramo truditi, da se bo naslednje leto markovski fašenk pokazal v takšni luči, kot se za korantovo deželo tudi spodobi.

Darko Meznarič